

RAIVA AJA

(THE PIONEER)

Keskiviikkona, elok. 24 - Wed. Aug. 24, 1994

FINNISH AMERICAN WEEKLY

90. vuosikerta Vol. XC No. 33

50 cents

Budjetti valmiiksi

Suomen hallitus on saanut valmiiksi ensi vuoden talousarvion, joka jäi valtiovarainministeriön säästötavoitteesta noin miljardin. Vaje katettiin korottamalla energiaveroja.

Hallitus esitteli neljättä budjettiaan silminnähden tyytyväisenä. Pääministeri Esko Aho (kesk) piti historiallisena, ettei hallitus sortunut vaalibudjettiin.

Hallitus arvioi saavansa budjetin läpi eduskunnassa ilman opposition tukea.

Budjetti ei tuo suuria muutoksia verorasitukseen eikä sosiaalietuuksiin. Eniten lei-

kataan yritystukia ja kuntien valtionapua. Talousarvio ei sisällä merkittäviä uudistuksia.

- Loppusumma 195,5 miljardia
- Uutta lainaa 61 miljardia
- Energiaveroon miljardikiristys
- Verotaulukkoihin inflaatio-tarkistus
- Eläkkeisiin indeksikorotukset
- Kunnilta pois miljardi markkaa
- Yrityksiltä pois puoli miljardia
- Ay-maksun verohelpotus pienenee.

EU-keskustelu jatkuu kiivaana

Pääministeri Esko Aho (kesk) on sitä mieltä, että EU-Suomessa presidentin tulisi pysytellä reservissä edustustehtäviä jaettaessa.

"Pääsäännön pitäisi olla se, että pääministeri edustaa Suomea Euroopan neuvostossa. Presidentti voi osallistua kokouksiin silloin, kun käsitellään esimerkiksi ulko- ja turvallisuuspoliittisia asioita, Näin Suomi voi jättää itselleen reservin, joka laite-taan tullen suurten päätösten yhteydessä."

Aho perustelee mielipidettä sillä, että nykyinen "herkkä" tasapaino presidentin ja pääministerin vallan välillä olisi säilytettävä.

Jos presidentti edustaisi yksin, niin eduskunnan valvonta- ja vaikutusmahdollisuudet vaikeutuisivat. Pääministeri ainoana edustajana tietäisi taas sitä, että parlamentin asema vahvistuisi.

Ahon mielestä periaate siitä, kuka on maan ykkösedustaja, tulisi tehdä selväksi tämän syksyn aikana.

Epämääräinen ratkaisu saattaisi tuoda Suomella tulevaisuudessa konstikkaita tilanteita.

Zyskowicz ei kannata tiivistämistä

Suomen ei EU:n jäsenenä pidä ajaa unionin tiivistä-

mistä, kokouksen eduskuntaryhmän puheenjohtaja Ben Zyskowicz sanoo. Hän torjuu Sdp:n puheenjohtajan Paavo Lipposen näkemyksen, että EU:ta olisi kehitettävä liittovaltion suuntaan.

Zyskowicz haluaisi korostaa EU:n roolia hallituksen välisenä yhteistyöelimenä. Tässä tilanteessa ei hänen mukaansa ole syytä myöskään kasvattaa EU:n parlamentin valtaa.

Zyskowicz puuttui ryhmäkokousta avatessaan myös kiistaan siitä, edustaako Suomea EU:n huippukokouksissa pääministeri vai presidentti.

Zyskowicz toivoi, että hallitus ja presidentti Martti Ahtisaari löytäisivät yhteisen linjan pääsihteeri Seppo Tiitisen johtaman komitean esitysten pohjalta.

Zyskowicz katsoi, että Ahtisaaren vastapuolina on Suomen kansan valitsema eduskunta eivätkä puolueiden jäsenet.

"Ei kai tarkoitus voi olla epäillä eduskunnan edustavuutta sillä perusteella, että kansanedustajat on valittu puolueiden ehdokaslistoilta", Zyskowicz ihmetteli.

Hän muistutti Ahtisaaren vaalikampanjansa aikana korostaneen tarvetta vahvistaa poliittisen järjestelmän jatkuu sivulla 4

Vantaa Youth Symphony Orchestra playing "Finlandia" at the opening ceremonies.

Amongst the cows in DeKalb

They came from near, they came from a far. They were Finns or friends of Finns. They lectured, they performed, they listened and were having fun.

And cows were everywhere. What are we trying to say? Just want to let you know that FinnFest USA '94 was held July 28-31 in DeKalb, Illinois.

If you want to learn more about it, turn to the inside and you'll find a report and more photographs.

Raivaaja shareholder, former Alaska state representative Niilo Koponen, at the opening ceremony, with flags and all.

A special offer for new subscribers!

Three months for five bucks! Whether you read Finnish or English, RAIVA AJA will keep in touch with your roots, current Finnish American activities and events in Finland. Subscribe today!

Name _____

Address _____

Note: This offer is limited to new subscribers only and expires on September 30, 1994. Regular USA subscription rates are \$23.00 a year, \$15.00 for six months, and \$11.00 for three months. Send this coupon and your check payable to Raivaaja Publishing Company to Raivaaja, P. O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600.

This week in

THE FINNISH-AMERICAN pages 8 - 12

RAIVA AJA

• Essayah, Rätty only Finnish medalists in 1994 Euro T + F Games - a report by Harri Siltonen

• Lahti Chamber Ensemble - Paul Niemisto reviews their recent Minneapolis concert

• Report on FinnFest USA annual meeting

• Arthur Wiskari: In Memoriam

Matkakertomus

Kirj. Elinor Pihlajamäki

Kuvat: Miriam Lehdon kokoelmista

Oheinen kertomus on Suomesta vuosisadan ensimmäisellä vuosikymmenellä Yhdysvaltoihin muuttaneen Elinor (Pihlajamäki) Honkanen Lindrothin (1888-1978) ensi kuvaus Suomeen jääneille sukulaisille laivamatkasta ja ensimmäisistä kuukaudesta uudella mantereella.

Kirjoittajan Fitchburgissa (MA) asuva tytär Miriam Lehto kopioi kirjoituksen äitinsä alkuperäisestä tekstistä. Kuten lukija saattaa huomata, kirjoitus katkollee silloin tällöin. Halusimme julkaista matkakertomuksen tekstiä mitenkään muuttamatta, sillä se on ainoa ainoa historiallinen dokumentti omalta aikakaudeltaan.

Fitchburgissa asuessaan Elinor Honkanen opetti suomalaislapsille Saima haalilla.

Kerron vähäsen matkastani Amerikkaan. Läksin kotoani kolmas pv. Kesäk. v. 1909, kello kaksitoista p. Sanoin aina ettei kyynel tipaakaan valu silmistäni kun lähdin kotoani, mutta toisenlaista se ero sentään oli. Silloin tuli mieleen kaikki, näkekö koskaan omaisiansa, veljiään, sisariaan ja syntymäseutuun.

En ollut koskaan matkustellut syntymäseutuani edempänä. En ollut nähnyt suurkaupunkia ja sen elämää, sen turhamaisuuksia ja viettelyksiä.

Läksin maailmalle kotoani, maan sydämestä, kaikista kokematoimien, vaeltamaan yksinäni elämäni tuntematonta päämäärää kohti -- vieraalle maalle, oudon kansan kes-

kelle. Voinko siellä, kokematoimien, yksinkertainen tyttö, säilyä puhtaana, voinko torjua ja välttää kaikki kiusaukset ja viettelykset joita niin paljon on tarjona nuorelle tytölle -!

Näitä kaikkia tuli mieleeni sinä aamuna kuin kotoani erosin. Väkisinkin pusertui katkerat kyneleet silmistäni. Ero oli siis vaikeampi kuin olin sitä kuvitellut. Ei siinä suru auttanut -- lähdeitiin ajamaan Seinäjokkia kohti.

Surukin haihtui vähitellen kun tuntematoin maailma avautui silmäni eteen. Seinäjoen asemalle saavuttiin kuuden tienoissa iltapäivällä. Sieltä me mentiin siirtolaiskonttooriin, jonne meidän piletit oli saapuneet jo muutama päivä ennen. Piletit saatuamme läksimme asemalle varttomaan junan lähtöä. Junan lähtöaika oli vähä yli kymmenen. Pitkäksi se aika tuli siellä vartoessa.

Vähä ennen junan lähtöä tuli akentti ja sijoitti meidät junaan ja käski olemaan siinä vaunussa. Juna soi yhden kerran. Samassa tuli ylioppilaita siihen vaunuun ja sanoivat että "teillä ei ole oikeus olla tässä vaunussa," he "ylioppilaita", kun ovat Oulusta lähdeittäessä ottaneet kaksi vaunua itselleen ja vaativat siis että meidän on poistuttava heti.

Meitä oli siellä kaksi tyttöä sekä kaksi vaimoa, että minnekä nuo vaimot joutuivat lapsineen jos he ne täältä pois sysäivät -- ei, ne katsoivat vaan omia mukavuuksiaan. He tahtoivat hallita itselleen suuret tilat. Niinhän ne tekevät ne "sivistyneet" -!

Toinen vaimoista, Misis Hakola sanoi että "Minnekäs me tästä nyt lapsinemme menemme, juna kun heti lähtee ja Akentti meidä on siihen sijoittanut."

Mutta ne ylioppilaat haukuivat hävyttömästi ja sanoivat että "teillä ei ole oikeus olla" heidän tilatissa vaunussa.

Me tulimme neuvottomiksi, ei me saaneet konttööriä käsiin että olisi saanut kysyä. Misis Hakola sanoi niille herrat "Ylioppilaille" että on hän ennenkin kulkenut mutta ei hän niin hävyttömiä ole ennen nähnyt ja "teidän pitäisi olla maan sivistyneintä kansaa."

Me kokosimme tavaramme ja poistuimme vaunusta. Mutta ulkona-olijat sanoivat että mennä vaan ja olla niinkauan kuin konttööri tulee kerran on piletit, niin on yhtä hyvä oikeus olla kuin herrat ylioppilallakin.

Me raahasimme takaisin vaunuun ja heti myös lähti juna liikkeelle. Oli vähältä ettei me jääneet asemalle. Kun konttööri tuli pilettejä tarkastamaan, niin me sanottiin että kun meidä ajettiin pois vaunusta, niin hän sanoi, että "olettehan te pohjalaisia- ei teidän olisi tarvinnut mennä."

Ja kuin ylioppilaat sanoivat että he ovat tilanneet tämän vaunun Oulusta saakka, niin konttööri sanoi että ei hänelle ainakaan ole puhuttu mitään, ja siihen ne herrat saivat tyytyä. Kyllä ne sitten muikkein silmin katsoivat meitä, mutta eivät enää voineet mitään.

Koko matkan ne pitivät semmosta elämää ja mölinää, niinkuin levottomat sielut ainakin, lauloivat ja kirkuivat koko yön ja kulkivat ees-takaisin - ei ne pysyneet kummassakaan vanussa. Loppumatkalla niidenkin täytyi olla vähän suljempaa kun joka asemalta ja pysäkillä tuli aina muutama henkilö eikä niiden

Elinor Pihlajamäki fitchburgilaisen Selma S. Leeman valokuvaamon ikulistamana.

raukkaan auttanut puhua mitään. Lopuksi oli jo niin täynnä vaunut että ei sopinut muuta kuin seisomaan, ei päässyt paikalta pätkäntämään.

Hyvinkäällä me saimme muuttaa siitä junasta ja niin me saimme eromme niistä ylioppilastakin. (Ylioppilaat olivat menossa tutkinnoille Helsinkiin). Sitten meillä olikin hyvä olo, siitä Hankoon asti. Me saimme mennä toisen luokan vaunuun, eikä siellä ollut kaikki istumasi-jatkua täynnä. Saimme olla topatuilla sohvilla niin leviästi kuin tahdoimme. Hankoon me saavuttiin perjantaina, neljäs (4) päivä, Kesäkuuta, kello kolmen (3) tienoissa päivällä.

Siellä oli Akentti, lihava kuin Lipastin Mikki, meitä vastaan ottamassa. Hän kokosi kaikki siirtolaiset ympärilleen ja lähti tallustelemaan edellä ja

me niinkuin lampaat perässä. Hän johdatti meidät siirtolaiskotiin., Siellä johdatti hän meidät ensiksi suureen huoneeseen jossa hän ilmoitti suomeksi ja ruotsiksi että pitää heti lääkärin tarkastukseen, toiseen kerrokseen. Siellä annettiin meille pienet paperi laput jotka laivaan mennessä otettiin pois.

Niistä jotka silloin tarkastettiin ei pyörrytetty ketään. Siellä oli jotka olivat viikon jo varttoneet - niistä oli käännytetty muutamia. Toiset olivat olleet viikon ja toiset vähemmän aikaa. Melkein joka päivä tuli "piskuinen lauma" sen agentin mukana asemalta.

Kun tultiin lääkärin tarkastuksesta, ruvettiin meille jakamaan huoneita. Toisiin huoneisiin sopi kaksitoista, toisiin kuusi. Kolmikerkkoiset rautasängyt joissa sai maata. Viisikymmentä penniä piti maksaa vuorokaudelta joka tahtoi olla siellä siirtolais-

RAIVA AJA

ISSN 1059-4779

(THE PIONEER) - Established 1905

(UPS 454-580)

Second class postage paid in Fitchburg, MA

Published weekly except the first week in August and the last week in December by Raivaaja Publishing Co., 147 Elm St., Fitchburg, Mass. Postmaster: Send address change to Raivaaja, P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600.

EDITOR Marita Cauthen
BUSINESS MANAGER Jonathan Ratila

RAIVA AJA PUBLISHING COMPANY
Incorporated 1905

Mailing address: P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600
Office and Bookstore: 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
Hours: Weekdays 8:30 a.m. to 4 p.m.

TELEPHONE (508) 343-3822
FAX (508) 345-1007

Subscription rates:

USA: 12 mo. - \$23.00; 6 mo. - \$15.00; 3 mo. - \$11.00
OUTSIDE USA: 12 mo. - \$28.00; 6 mo. - \$20.00

Advertising rates available upon request!

Advertising deadline is the Friday before the Wednesday the ad is to appear. Raivaaja Publishing Co. assumes no financial responsibility for typographical errors or omissions in advertisements. It will reprint without charge that part of the advertisement which is incorrect. Claims must be made within one week of Publication. Credit is made only for the first insertion.

Lahjoituksia Raivaajalle

TUKEMISRAHASTO 1994: yhteensä \$2,111.52

Marita ja Gene Cauthenin

25-vuotishääpäivän kunniaksi

Chet & Liisa Talix, Hancock, NH \$10.00
Toini Laakso, Fitchburg, MA \$10.00

Hilma Maria Roiko Latvan muistolle

Chet & Liisa Talix, Hancock, NH \$10.00
Toini Laakso, Fitchburg, MA \$10.00

Aino ja Lauri Latvan muistolle

Rebekka ja Viljo Peltokangas, Iisalmi, Suomi
Helvi ja Yrjö Eskelinen, Fitchburg, MA \$100.00

Tietokonerahasto: \$20,977.72+500 FIM+\$5.00 CAN

Victor A. Wallenius, Baltimore, MD \$3.62

Kiitos lahjoittajille!

Exchange rate

August 22, 1994

1 Finnish mark = US \$ .2005

1 US \$ = 4.9875 FIM

Foreign exchange, New York prices.
Rates for trades of \$1 million minimum.

Nimipäivät

Elokuun 25 p., Loviisa
Elokuun 26 p., Ilma, Ilmi,
Ilmatar
Elokuun 27 p., Vilja, Rauli
Elokuun 28 p., Tauno
Elokuun 29 p., Iines, Iina,
Inari
Elokuun 30 p., Eemil,
Eemeli
Elokuun 31 p., Arvi

kodissa.

Se laiva jolla meidän piti mennä oli Helsingissä korjuuksilla. Ei me siis pääseetkään menemään ennenkuin sunnuntai-illalla, eikä lauantaina niinkuin oli määrä. Ei meidän silti tarvinnut maksaa enää toista viiskymmen pennistä, se kuin oli laivan syy kuin piti enemmän aikaa olla. Pari päivää sai katsella kaupunkia.

Sunnuntai-illalla kahdeksan aikaan, "agentti" taas kokosi lampaansa ympärilleen ja alkoi johdattaa meitä laivarantaan. Kymmenen aikaan me jätettiin suomenmaan ranta hurraa huutojen kaikuessa. Siinä tuli ikävä pistos rintaan - saako enää koskaan jalallaan tallata synnyinmaan rannikko - jääkö se nyt iäkäs silmäni edestä -!

Me katselimme sitä niin kauan kuin silmä eroitti. Ikävän tunteen se jätti rintaan. Niin, pian ei näkynyt muuta kuin vesi ja taivas. Itämerta sitä silloin mennä kynnettiin. Siinä ei ollut juuri sanottavasti myrskyä, mutta kumminkin alkoi olla potilaita "heikompien astioiden" seassa.

*****

Minä nauroin yhdelle vanhanpuoleiselle miehelle. Siellä ei päässyt liikkumaan, jos ei aina saanut kovasti johonkin kiinni. Hän tulla kakkuroidsi "klosetista" ja kirotti että "kyllä täällä nyt muuten menisi mutta tuo 'paskureissu' kun ei sitä tarvitsisi tehdä, siellä kun on henkensä kaupalla, päänsä siellä takoo vallan mäskiksi."! Aijai, kun minä nauroin!

Tuorstai aamulla rupesi Englannin rannat hämmöttämään - myrsky rupesi myös asettumaan ja ihmiset parvivat vallan ilosta, kun maita näkyi.

Viiden aikaan j.p.p. saavuttiin Hulliin. Laiva ankkuroitiin vähän matkan päähän, laskuveden takia kun ei voitu laskea rantaan. Kymmeneen asti meidän piti kōnōttää siellä laivassa. Tanssiessa meni sekun aika!

Vähän ennen kello kymmentä rupesi laiva hinaamaan sitä loppumatkaa. Oli pilkkasten pimeä kuin astuttiin rannalle. (Ei siinä ollut matkustajia kahtakaan sataa (200). Siellä piti avata kapsäkkinsä että tullimies sai ne tarkastaa. Sitten huudettiin kaikki, eri linjoja menevät kukin ryhmiinsä. Siihen saakka tultiin yhdessä, mutta Hullissa erotettiin.

Korinsa ja kapsäkkinsä sai viedä kuorma rattaille ja me itse saimme mennä nelipyöräisiin, joihin mahtui toistakymmentä henkeä, kaksi suurta englantilaista hevosta edessä, ja niin sitä alettiin viedä asemaa kohti.

Suurella odotus huoneessa, jonne meidät vietiin, oli "saijua" ja leipää, jota saimme juoda, ei mitään tarvinnut maksaa. Kahdentoista ja yhden välillä, yöllä tietysti, läksi juna kiitämään Englannin maan läpi kohti Liverpoolia. Kello viisi aamulla oltiin Liverpoolissa. Se oli yhdestoista (11) päivä Kesäk.

Se oli niin ikävää kun sillä junalla piti tulla yöllä, olisi saanut tulla päivällä että olisi nähnyt vähän enämpi sitä Englantia.

Siellä meidät taas johdatet-

tiin "Valkoisentähden linjan" siirtolaiskotiin. Me saimme sievän huoneen, jossa oli puhtaat petit. Siellä oli toisenlaisia kuin Hangossa Suomenpuolella. Siellä sai syödä ja juoda, ei tarvinnut mitään maksaa. Oli suuri huone jossa oli katetut pöydät, jonne soitettiin syömään.

Samana päivänä päivällisen jälestä oli lääkärin tarkastus. Ustamman piti jäädä sinne parantelemaan simiään. Siellä oli jo paljo jotka olivat saaneet maata siellä viikkokausia.

Lauantai aamulla, kahdentoista päivänä, vietiin meitä taas hevoskyydillä laivarantaan kilo (8) kahdeksan aamulla.

Olin vähäsen perjantiana katselemassa sitä Liverpoolia, kaupunkia. Ei se mitään kaunista ollut, suuria, kivisiä rakennuksia ja nekin vallan savun mustamia. KJaduilla joksenteli likaisia repalaeisia lapsia. En ole nähnyt missään kurhjemman näköisiä ihmisiä liikkuvan kun siellä. Be oli kuin varjoja ihmisistä ja likaisia ha repalaeisia, oikeita kurjuuden kuvia. Siellä oli hirveän paha savun sekainen ilma. Ei lulis semmoisessa ilmassa kauvan elävä.

Niinkuin jo edellä maintsin, vietiin meitä hevosilla laivarantaan, samalla tavalla kuin Hullissa asemalla. Rannasta vietiin meitä ensin pienellä laivalla siihen laivaan jolla

alettiin kyntää sitä "levevää lahtea."

Oli tämä "Cymric" laiva sentään toisenlainen kun se jolla tultiin... Pohjonmeren yli. Ei siellä ollut ahdasta vaikka oli monta sataa ihmistä. Kahdentoista päivä sitä lähdettiin kello (10) kymmenen aikana aamulla. Taaksemme jäi Englannin savuiset kaupungin tornit.

Siellä laivassa meidät vietiin laivan toiseen päähän päin. Siellä oli samanlaiset petit kuin "Urania" laivalla, jonne

Ellnor Pihlajamäki kotiphalla Suomessa veljensä Jaakon kanssa ennen Amerikkaan lähtöä.

meitä osoitettiin - ne oli kaikki numeroitu. Ne oli vaan kaksi kerroksiset, ei kolmi-kerroksiset kuten Uranialla. Miehet siellä vietiin paremmin keskelle laivaa. Ei siellä niin sekasin pantu kuin Pohjon merellä. Meille annettiin Englannissa laput joissa oli petin numero. Tarvitsi vaan hakea sen numeron avulla kukin petinsä.

Mutta siellä oli kyllä tyhjiä ruumia, joihin sopi toisiin kuusi, kolme ja kaksi henkeä, mutta niitä säästettiin Irlantilaisia varten. Suomalaisille

annettiin huonommat sijat.

Misis Hakolan avulla sain minä ja Kuusisaaren Manta erityisen ruuman, jossa saimme olla kahden. Misis Hakola jatkuu sivulla 6

Myytävänä

Omistajalta suoraan. Myydään muuton takia. Järven rannalla, erittäin kaunis koti, hyvässä kunnossa. 3 makuuhuon., 2 1/2 kylpyh. sauna, screen porch. Hedelmäpuita. Oma laitur. Puh. 407-588-6461

TAKE ADVANTAGE OF LOW FINNAIR SUMMER FARES TO FINLAND

ROUNDTRIP FROM NEW YORK \$968

If you've been thinking of going to Finland, these low roundtrip airfares should get you on your way. Nonstop service from New York is daily.

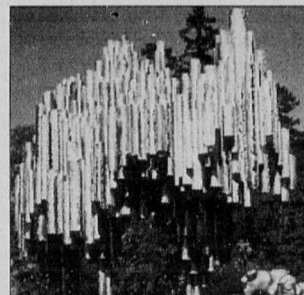
ROUNDTRIP FROM MIAMI \$1088

Nonstop service from Miami is weekly on Wednesdays. All Finnair transatlantic flights feature personalized service, excellent cuisine and true, wide-body comfort.

ROUNDTRIP FROM SAN FRANCISCO \$1208

Nonstop service from San Francisco is three times a week on Mondays, Thursdays and Saturdays.

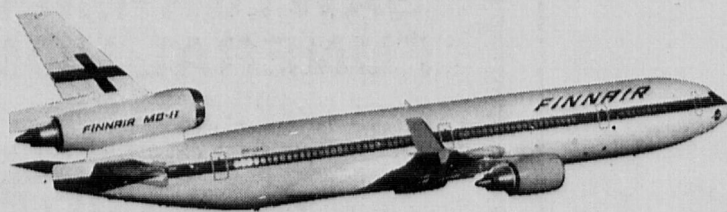

STAY IN HELSINKI FOR AS LITTLE AS \$40 PER NIGHT

Before heading to your final destination in Finland, you can spend a few nights at the Hotel Intercontinental in Helsinki for as little as \$40 per night per person, including a buffet breakfast.

For more information and reservations, call your travel professional or Finnair. In New York, call (212) 499-9026

Toll-free, call 1-800-950-5000.

FINNAIR
Uncommon Concern For The Individual

Restrictions: Fares are valid from 6/1 through 8/31. Fares do not include U.S. departure tax or Government user fees. Weekend fares are slightly higher. These fares cannot be combined with any other discounts. Restrictions and cancellation penalties apply. Fares are subject to change without notice.

Kuolleita

Vieno I. Aho

WEST TOWNSEND, MA - Vieno I. (Aho) Aho, kuoli elok. 21, 1994 Highlands Care Center'ssä Fitchburgissa sairauden murtamana. Hänen puolisonsa Arvo Aho kuoli 1979.

Hän oli syntynyt syysk. 25, 1919 Quincyssa Tobias ja Maria (Viik) Ahon tyttärenä ja oli asunut suurimman osan elämästään West Townsendedissa ennen kuin muutti Fitchburgiin tämän vuoden toukokuussa.

Päästyään high schoolista edesmennyt jatkoi opintojaan Becker Business Schoolissa Fitchburgissa. Hän oli työskennellyt United Co-operative Farmers Societyn palveluksessa.

Edesmennyt kuului Suomalaiseen Kultaisen Iän Kerhoon ja Elm St. Lähetysseurakuntaan. Hän rakasti leipomista ja hänet tunnettiin hyvistä leivonnaisistaan.

Kaipaamaan jäi veli Viljo O. Aho, Townsend; sisko Helvi V. Chambers, Burlington, CT; sekä sisarusten lapsia lapsineen.

Hautaaminen Hillside hautausmaahan Townsendissa.

Lillian M. Hakkarainen

ASHTABULA, OH - Lillian M. Hakkarainen, 89, Samuel Avenue, kuoli heinäk. 20, 1994 Ashtabula County hoitokodissa.

Hän oli syntynyt toukok. 11, 1905 Suomessa Jalmar ja Hanna (Koski) Niemen tyttärenä ja oli asunut Ashtabulassa vuodesta 1912. Vuonna 1926 hän avioitui Victor Hakkaraisen kanssa Ripley, NY:ssä.

Edesmennyt harrasti virkkaamista, neulomista ja leipomista.

Kaipaamaan jäi kaksi tytärtä, Betty Campbell, Ashtabula, ja Donna Lehto, Maple Heights; kaksi poikaa, James ja George Hakkarainen, kumpikin Ashtabula; 18 lastenlasta; 18 lastenlasten lasta; ja veli Raymond Niemi, Ashtabula.

Edesmennyn puoliso oli kuollut 1972; poika Robert 1975.

Hautaaminen Greenlawn Memory Gardens hautausmaahan North Kingsvillessä.

Mildred Ojajärvi

ASHTABULA, OH - Mildred Macaro Ojajärvi, 78, West 13th Street, kuoli heinäk. 19, 1994 Ashtabula County hoitokodissa Kingsvillessä, missä hän oli asunut viimeiset kuusi elinvuottaan.

Hän oli syntynyt tammik. 15, 1916 Ashtabulassa Alexander ja Katri (Siltala) Ericksonin tyttärenä. Hän asui siellä koko ikänsä ja oli valmistunut Harbor High Schoolista.

Edesmennyt työskenteli Reliance Electric Co.:n palveluksessa ennen kuin jäi eläkkeelle 1970-luvun alkupuoliskolla.

Hän oli kova lukemaan ja harrasti askartelua. Hän kuului Faith Lutheran seurakuntaan.

Kaipaamaan jäi puoliso George V. Ojajärvi, jonka hän oli tavannut bussimatalla Hancockin (MI) FinnFestiin (1985). Hänen lisäksi kaksi poikaa, Richard Macaro, Temperance, MI, ja Raymond Macaro, Brandon, MS; tytär Linda Boughton, Bowling Green; kaksi tytärpuolta, Mary Bouck, Solon, ja Linda Ojajärvi, Brewer, ME; seitsemän lastenlasta; kaksi lapsipuolenlasta; ja yksi lapsipuolen lapsenlapsi.

Häntä ennen olivat kuolleet hänen ensimmäinen puolisonsa Anthony Macaro; viisi veljää, Arvid, Väinö, Nickoli, John ja Leonard; seitsemän siskoa, Saima, Jennie, Katherine, Helen, Mamie, Fannie ja Bertha. Hänen isänsä oli Raivaajan entisen toimittajan Oskari Tokoin veli.

Hautaaminen Greenlawn Memory Gardens hautausmaahan North Kingsvillessä.

Sulo A. Kangas Toivo Jacob Kangas Arvid L. Kangas

CONNEAUT, OH - Kolmen entisen conneautilaisen veljeksien, Sulo A., Toivo Jacob ja Arvid L. Kankaan muistotilaisuus pidettiin huhtik. 17, 1994 Good Shepherd Lutheran kirkossa.

Kaikki kolme oli syntynyt Conneautissa edesmennneiden Arvid ja Maria (Joupinoja) Kankaan poikina.

Sulo "Sy" kuoli marrask. 26, 1993 New Port Richey, FL:ssä missä hän oli asunut 16 vuoden ajan. Kaipaamaan jäi puoliso Ruth M. (Jameen) Kangas; tytär tri Claudia K. Adkins, Tampa, FL; kolme lapsenlasta; ja yksi lapsenlapsi.

Toivo Jacob kuoli jouluk. 29, 1993 Bend, OR:ssä, minne hän oli muuttanut hiljattain ollakseen lähellä lapsiaan. Kaipaamaan jäi tytär Marianne Kehoe; ja poika Russell Kangas, kumpikin Sunriver, OR; ja kolme lastenlasta. Hänen puolisonsa Eleanor ja lapsenlapsensa Shance olivat kuolleet aikaisemmin.

Arvid kuoli maalisk. 26, 1994 Fresno, CA:ssä, missä hän oli asunut 39 vuoden ajan. Hän oli työskennellyt kirjanpitäjänä McKesson-Robbins Co.:ssa. Kaipaamaan jäi kaksi poikaa, Jon, Milpitas, CA, ja Van Pacifica, CA; ja viisi lastenlasta. Puoliso Florence (Mosher) Kangas oli kuollut aikaisemmin.

Arvid haudattiin Belmont Memorial Park hautausmaahan Kaliforniassa.

Sulo haudattiin East Conneaut hautausmaahan.

Toivo haudattiin Center hautausmaahan Conneautissa.

Finnish-American Rest Home, Inc.
1800 SOUTH DRIVE, LAKE WORTH, FLORIDA 33461-6199

Elok. 17, 1994

Sanotaan, että yhteiskunnan sivistystason osoittaa se, millä tavalla se huolehtii vanhuksistaan ja avuttomista jäsenistään. Onneksemme tämän ovat oivaltaneet ne naiset ja miehet, jotka aikaansivat tämän meidän Lepokotimme, jotteivät avuttomat vanhuksemme olisi aivan heitteillä.

Täällä heistä pidetään huolta monin tavoin, ja yleisesti ottaen tyytyväisyys vallitsee asukkaidemme keskuudessa.

Helping Hands -kampaajat piipahtavat keski viikko aamuina neljän tytön voimin, ja paljon kaunista saatiin taas aikaan. Kiitos tytöt.

Iltapäivällä hiljennettiin sanan ääreen. Henkilökuntaamme kuuluva Armi Martikainen piti kauniin puheen, josta

asukkaamme pitivät kovasti.

Musiikista kuluneella viikolla ovat huolehtineet Paavo Kukkaro, Ed Haapa, Leo Jaakkola sekä Charles Hedlund. Lämpimät kiitoksemme teille kaikille.

Syntymäpäiväjuhla elokuussa syntyneille järjestettiin perjantai-ilta päivänä. Iäkkäin syntymäpäiväsankari Hoitokodin puolella oli Helmi Skinari, joka täytti komeat 95 vuotta. Lepokodin vanhin syntymäpäiväsankari oli Oscar Nyman, 91 vuotta. Toivomme onnea ja hyvää terveyttä kaikille elokuussa syntymäpäiväänsä viettäville.

HUOM! Lepokodin johtokunnan kuukausikokous pidetään keski viikkona 24.8. klo 6 illalla Pokela-huoneessa.

Kesäisin terveisin
Elina Kuronen

EU-KESKUSTELU ... jatkoa etustavulta

uskottavuutta ja arvostusta. "Tätä tavoitetta ei palvelemaan johtavien poliitikkojen kiistely EU:n huippukokousedustuksesta eikä ainakaan eduskunnan legimitetin kyseenalaistaminen", Zyskowitz sanoi.

Tulevaisuus synkkä EU:n ulkopuolella

Presidentti Martti Ahtisaari varoittaa, että ilman Euroopan unionia "olemme tuomitut suurtyöttömyyteen ja jatkuvaan lamaan". Pienet valtiot eivät voi hänen mielestään selviytyä yksin kilpailusta Yhdysvaltain ja Aasian talousmahtien kanssa.

"EU-jäsenyys ei ratkaise Suomen työttömyysongelmaa,

mutta se antaa meille uusia keinoja ongelman voittamiseksi. Todellinen ponnistus jää suomalaisten omille harteilte", sanoi Ahtisari SAK:n ja sen jäsenliittojen henkilökunnan syystapaamisessa Nurmijärven Kiljalla viime viikon torstaina.

Ahtisaaren mielestä Euroopan korkea työttömyys johtuu siitä, että maanosan ja koko maailman taloudelle ei ole aiemmin pystytty luomaan toimivia pelisääntöjä.

"Ilman Euroopan valtioiden syvenevää yhteistyötä ja niiden talouksien yhteensovittamista emme tulevaisuudessa saakaan voi taistella joukko työttömyyttä vastaan menestyksellä", hän sanoi.

May Funeral Service

HAUTAUSTOIMISTO

RUSSELL W. MAY
Palvelusta Norwoodille ja ympäristölle

85 Nichols St., Norwood, MA
Puhelin: 762-1509

TILLINGHAST - Hautaustoimisto

Danielson, Conn.
Tel. 774-3284

Central Village, Conn.
Tel. 564-2147

EDW. C. HALVORSEN, INC.

FUNERAL DIRECTORS

5310 Eighth Avenue, Brooklyn, N.Y. 11220

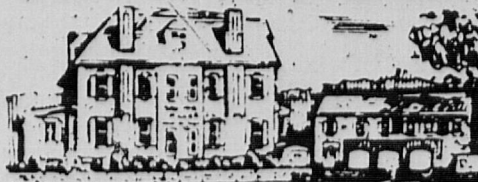
In continuous service to the community since 1849

The Robert H.

Auchmoody Funeral Homes

Main Street Fishkill, N.Y. Tel. 896-6166

SAWYER-MILLER FUNERAL HOMES

129 ELM ST., FITCHBURG

Howard J. Miller, Director

Phone All Branches 345-6778

Smith Funeral Home Inc.

Elden E. Bjurling
Douglas Stone
Directors

69 Vernon St., Gardner, MA
Tel. 632-0377

Newton-Bartlett HAUTAUSTOIMISTO

Tel. (603) 863-2113
42 Main St., Newport, N.H.

Marmorisia ja graniittisia
hautakiviä

BOLSTER Monumental Works
JOHN A. PRATT, omistaja

Route 26, Oxford, Maine
Puh. Norway 743-2673

MOORCROFT HAUTAUSTOIMISTO

31 Myrtle Ave. Fitchburg, MA
Puh. 343-7137

Ystävällinen palvelu

PARKKAUSPAIKKA

Richard C. Moorcroft
Stephen R. Moorcroft

Bosk Funeral Home

85 Blossom Street, Fitchburg, MA
Street level access

342-3635

342-3645

Ashburnham Memorial Chapel

of

John A. Bosk, Inc.

33 R. Main Street, Ashburnham

(508) 827-5700

John A. Bosk, Sr. John A. Bosk, Jr.
Donald G. Dufault Ina A. Davidson
Registered Professionals

Voluntownin (CT) Tamarack Lodgella elokuun 6. päivän illalla pidetyn "Night of Nights" konsertin muusikot Mark Mäkipuro (vas), kos-

ketinsoittimet, Hannu Mäkipuro, laulu ja trumpetti, sekä Dick Pike, rummut.

"Iltojen ilta" Hannu Mäkipuron elämäntarina

ANJA LAURILA
VOLUNTOWN, CT

Voluntownin Tamarack Lodgella vietettiin "Night of Nights" konsertti-iltaa lauantaina 6. elokuuta kirkkaan tähtitaivaan alla. Hannu Mäkipuron 7. ulkoilmakonsertti pidettiin tällä kertaa Tamarackin uima-altaan tuntumassa valosoihtujen ja väri-valojen koristaessa tunnelmallista iltaa.

Kun oli rauhassa nautittu kanabarbecuesta parhaan mahdollisen ilman myötä, astuikin Hannu itse sinivalkoisessa asussaan parrasvaloihin. Hänen avaussanojaan kuunneltiin tarkasti. Hän sanoi mm. odottaneensa tätä hetkeä kauan. Monipuolinen ohjelma koostui oman musiikkiuran muistelmista, jossa laulaja kertasi myös elämänsä vaiheita nuorukaisesta nykypäivään asti.

Laulut muodostivat ketjusilan vuosien tapahtumien väliin, joihin sisältyi kokemuksia eri maissa, armeijan ajat Saksassa, puolison ja lasten tulo hänen elämäänsä, ammatin valinta ja tietenkin musiikki, joka on hallinnut Hannun elämää lapsesta asti.

Kansainväliset sävelmät kuulostivat tällä kertaa erittäin hiotuilta ja vahvoilta, mutta kaikille suomalaisille tuttu ja rakas "Metsäkukka" tuntui olevan Hannun sydäntä lähellä. Hän lauloi sielunsa syvimmistä omista ja poikansa Markun sovituksia. Isän ja

pojan äänet sointuivat pehmeästi yhteen heidän kauniissa duetoissaan.

Markku on todella lahjakas ja monipuolinen musiikkipöytä ja hänen uransa onkin jo vahvalla pohjalla. Mukana oli myös Henry Mancinin orkesterin etevä ja kokenut rumpali Dick Pike, jonka suuriarvoinen taustavoima loi vahvan kokonaisuuden. Rummut soivat Voluntownin yössä varmaan lähiympäristön intiaanienkin korviin!

Hannu muisti hienotunteisesti myös tšekäläisiä laulajakollegoitaan, joiden kanssa

hän on yhdessä esiintynyt niin monissa suomalaisjuhli-

Ohjelmassa kuultiin otteita hänen omasta levystään, joka on jo saavutus sinänsä. Beach Pondin kesäiset illat lauluineen ja soittoineen ovat painuneet monen mieleen ikuisesti. Romanttinen "Hopenen kuu" tango sanoi paljon sitä huolella kuuntelevalle ja espanjankielinen versio siitä oli hieno yllätys kuulijoidelle.

Voimakas englanninkielinen "You never walk alone" sai suuren yleisön suosion, ja ylimääräinen "I did it my way" kuunneltiin seisaallaan kun-

noittaen tähän asti Hannun parasta konserttia.

Hannu Mäkipuro on tehnyt valtavaa työtä viihdyttääkseen suunnattoman suurta ystävää määräänsä. Väsymä-

tön työ on myös tuottanut tuloksia ja esiintyminen on jo maailman luokkaa. Eräs kuulija sanoikin, että kyllä tämän alueen suomalaiset saavat olla kiitollisia kun heillä on Hannu Mäkipuro.

Oikaisu Imatra Seuran kauneuskilpailujen osanotto-kaavakkeisiin

ANJA LAURILA
VOLUNTOWN

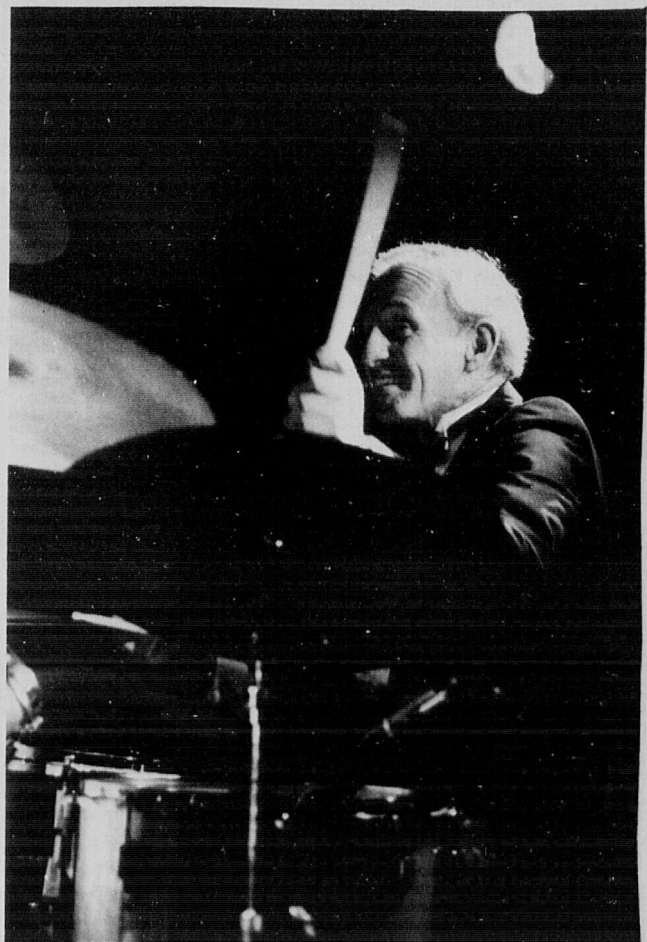
Tämän vuoden Miss Finlandia kilpailut järjestetään Imatran talolla Brooklynnissä (NY) 22. lokakuuta. Osanotto-kaavakkeet ovat olleet jo kaikkina suomalaisissa lehdistä.

Mahdollisimman monet Suomen sukuiset tytöt kutsutaan mukaan. Kaavakkeiden alaosassa on nimet, osoitteet ja puhelin numerot, joihin voi ilmoittautua. Toinen OIKEA nimi on Elina AARNIO, puh. 1-718-261-2178.

Kauniita suomalaisia tyttöjä tähän asuu monissa osavaltioissa ja kaikki ovat sydämellisesti tervetulleita kisaan. Samalla matka New Yorkiin on myös ainutlaatuinen kokemus.

Päävoitto on Finnairin edestakainen Suomi matka, johon on nyt Hanslinin matkatomisto lisännyt kahden yön oleskelun voittajan valitsemassa Sokos hotellissa. Muille osanottajille annetaan myös palkintoja.

Isovanhemmat ja vanhemmat, ilmoittakaa tyttärensä ja sukulaissenne Imatran kauneuskilpailuun niin pian kuin mahdollista!

Konsertin rumpalina toimi kansainvälisesti tunnettu rumpali Dick Pike Cape Corallista Floridasta.

From the desk of Stig Häggholm:

Suomalaiset ovat todella yhtä kansaa ja menossa Eurooppaan n.s. Helsingin hengessä. Sen näytti selvästi yleisö kauniilla Olympiastadionilla yleisurheilun Euroopanmestaruuskilpailujen aikana juhlinnallaan.

Ensimmäisenä kilpailupäivänä juoksulajien lellipoika Risto Ulmala tuotti pettymyksen. Vaikka hänen aikansa 10,000 m:llä oli pohjoismaisittain hyväksyttävä, oli sijoitus kilpailun 19:ta juoksijana selvä pettymys.

Ulmala kävi Jyväskylässä kokoamassa itsensä, tuli sitten takaisin ja juoksi itsensä kilpailujen viimeiseen loppukilpailuun sunnuntaina, elokuun 14. pnä. Matka oli 5,000 m. Ulmala taisteli sitkeästi itsensä 7:lle sijalle, eikä tehnyt virheitä.

Kilpailun voitti Saksan Barcelonan olympiavoittaja Dieter Bauman, selvästi ja ylivoimaisesti. Hän lienee ainoa eurooppalainen, joka Göteborgin 1995 vuoden MM-kisoissa ja 1996 vuoden Atlantan Olympiakisoissa pystynee pitämään mustan Afrikan hirmumenijät aisoissaan.

Ulmala sai yleisön tuen ja kiitti siitä. Helsinki oli kesäkaupunkina loistavimmassa kunnossa yli nelisatavuotisen taipaensa aikana.

Euroopan kulttuurikeskukseksi jonkun vuoden kuluttua? Miksikäs ei. Kaupunki kukoistaa, tunnelma on leppöistä, kulttuurikin kukoistaa, joten tänne vain.

Stadion on uusittu ja huipukunnossa. Kunnossa olivat myös järjestäjät ja järjestelyt.

Tapani Ilkka Vierumäeltä, joka johti puheenjohtajana järjestelytoimikuntaa, oli etukäteen sanonut, että Helsingin kautta otetaan urheilun alalla vauhtia sinne Uuteen Eurooppaan. Nämä eivät ole tyhjiä sanoja. Näin todella tapahtui.

Tämän kirjoittaja on henkilökohtaisesti kokenut sekä paljon puhutut olympiakisat 1952, vuoden 1971 EM-kisat että 1983 vuoden MM-kilpailut täällä Stadionilla. MM-kisat olivat ensimmäiset milloinkaan ja saivat kiitosta osakseen kaikkialla maailmassa.

Nämä 1994 EM-kisat olivat mielestäni näitä kaikkia aikaisempia kisoja paremmat.

Kun väitän näin, teen sen tietoisesti ja harkitusti. Vuoden 1952 O-kisoista on kulu- nut 42 vuotta. Suomi on kypsämpi ja valmiimpi vastaanottamaan kiitoksia kuin silloin. Olemme kehittyneet kansana. Olemme myös valmiimpia käyttämään tällaista menestystä hyväksemme kuin olimme kesäolympialaisten jälkeen.

Televisio voittaa jalansijaa. Väitetään, että 750 miljoonaa katsojaa Euroopan maanosassa ja sen ulkopuolella pystyi näkemään ruudussaan nämä kisat. Yksi asia on täysin selvä: Suomi oli nyt edukseen.

Kun kisat alkoivat, oli uusitulle Stadionille myyty 180 000 pääsylippua kahdeksan päivän kisojen loppukilpailuihin. Tavoite oli myydä 200 000 lippua.

Kun railakkaat tanssijat

5,000 m loppukilpailun jälkeen alkoivat nurmikolla, ilmoitettiin että oli myyty 254 216 pääsylippua. Se oli jo hieno saavutus, mutta vielä hienompi oli yleisön iloinen asiantunteva ja mallikas esiintyminen.

Suomi näyttää olevan urheilumaa, missä pidetään arvossa rehdin kilpailun henkeä.

Tapasin eräässä tilaisuudessa Bob Brennanin Atlantan kaupungista. Brennan on jo vuosia toiminut tulevien olympiakisojen lehdistöpäällikkönä.

Brennan sanoi:

- Meillä taitaa olla Coca-Colan pääkonttori ja muutenkin resurssit järjestää hyvät kisat 1996 kotonamme. Meiltä puuttuu kuitenkin ainakin yleisurheilun alalla Suomen tätä lajia hyväksyvä ja tukeva yleisö.

Bob Brennan oli Stadionilla avustajineen kerta kaikkiaan "otettu" sinä maanantai-ilta, kun katsomot yrittivät tukea Seppo Rätynä mitalille vuoden 1990 Splitin Euroopanmestaruutta puolustavalle Steve Backleylle, joka myös lopulta voitti.

Suomi vei monet ulkoiset vieraat näin "mennessään".

Brennan toi myös kuvaan toisen havainnon, Helsingin siisteyden ja ilman puhtauden.

Kun RAIVAAJA tältä osin ilmestyy, lähetän yhden kappaleen ylipormestari Kari Rahkamolle, jonka vieressä istuin Elannon hallintoneuvostossa peräti 12 vuotta...

Oliko kaikki todella sitten niin positiivista?

Ei ollut. Suomen urheilu ei ole kunnossa.

Iloinen kävelijätyttö Sari Esayah tosin toi sen kultami-

Suomi Eurooppaan Helsingin EM-hengessä

talun 10 km kävelyssä kuten oli povattukin. Seppo Rätynä järjesti sen keihään hopean.

Muuta ei sitten tullutkaan, vaikka Suomen urheiluliitto oli tavoitteekseen asettanut neljä mitalia.

En minä tähän kajoa. Type-rää on minusta asettaa tavoitteita tällä lailla. Parempi olisi antaa joukkueen yrittää ja kilpailla ja laskea saavutukset sitten jälkepäin ja tehdä sen jälkeen johtopäätöksiä.

Kyllä todistella voi, että mi-

talimäärä oli sama kuin 1971, kun Juha Väätäinen saavutti maan molemmat mitalit, molemmat kultaisia. Olivathan pistelajit tällä kertaa runsaimpia.

Ei näin, eikä sen vuoksi. Suomi kilpaili monasti hyvin, mutta monasti myös kalpean näköisesti. Ei ollut värikkyttä. Sitä toi esimerkiksi Norja, joka saavutti kolme kultaa, kaksi hopeaa ja yhden pronssin.

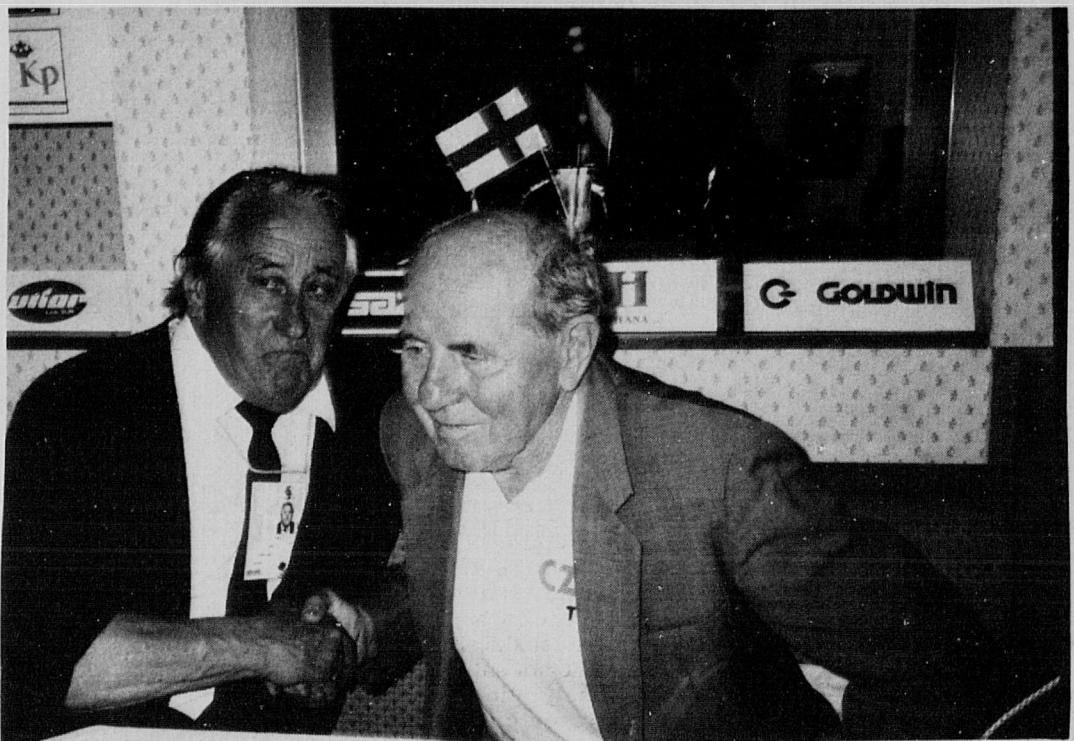
Tämän vaikka Norja on hiihtourheilumaa, joka ei kos-

kaan ole suuremmin menestynyt yleisurheilussa. Nyt sieltä tuli vaalea jättiläinen, joka hyvässä lykyssä on ainoa valkoihoinen Atlantan 100 m loppukilpailussa.

Tuollaiseen Suomi ei yltänyt, ei pystynyt.

Tämä on ensimmäinen raporttini RAIVAAJALLE näistä EM-kitoista. Viimeinen se ei ole. Lisää on tulossa syksyn aikana, näkemyksiä, arvioin- teja.

Elettyjä tapahtumia...

Helsinki oli todella eurooppalainen kohtauspaikka yleisurheilun EM-kisojen aikana. Suomi järjesti hyvät kisat Helsingin hengessä. Helsingissä tapasivat toisensa myös vuosien takaa nämä kaksi herraa, molemmat 72-vuotiaita. Toinen oli Irlannin kuuluisin urheilutoimittaja David Guiney (vas.) Dublinista. Toinen oli Emil Zatopek (oik.), Helsingin 1952 olympiakisojen kolminkertainen juoksujen voittaja. Guiney työnsi 1948 Lontoossa kuulua. Mitali jäi saamatta. Zatopek aloitti loistavan olympiauransa voittamalla kultaa 10,000 m juoksussa.

Kuva: Stig Häggholm

Jani Sievinen ui maailman kärkiajan

Suomen Jani Sievinen ui 200 metrin sekauinnissa kauden kärkiajan 1.59,79 elokuun 14. päivänä Landskronassa Ruotsissa. Suomen ennätyksestään Sievinen jäi 29 sekunnin sadasosaa.

Landskronan kutsukilpailuissa oli mukana syyskuusiin MM-kisoihin jo valittuja pohjoismaalaisia uimareita. Suomesta olivat MM-gaalassa

Vancouverin Lumme tuplasi palkkansa

Vancouver Canucksissa viime keväänä NHL:n Stanley Cupin loppuotteluun yltänyt suomalaispuolustaja Jyrki Lumme on allekirjoittanut seuran kanssa uuden sopimuksen, joka takaa hänelle 1.2 miljoonan dollarin vuosiansiot.

Hockey News -lehden mukaan Lumpeen sopimus on nelivuotinen. Lumme tuplasi vuosipalkkansa, sillä tätä ennen Tampereen Ilveksen kasvatti tienasi noin 650,000 dollaria kaudessa.

Sievisen lisäksi mukana Petteri Lehtinen, Vesa Hanski ja Irene Turenius. Sievisen voittoaika sekauinnissa oli kilpailujen paras tulos.

Sievinen voitti sekauinnin lisäksi sadan metrin perhosuinnin ajalla 55,34 ennen Hanskia, 56,17. Petteri Lehtinen taas oli paras sadan metrin selkäuinnissa ajalla 59,60 ennen Hanskia, 1,00,03.

Irene Turenius sijoittui 400 metrin vapaauintissa toiseksi ajalla 4.24,16. Ruotsin Malin Nilssonin voittoaika oli 4.16,80.

MM-uinnit ovat Roomassa Italiassa syyskuun alussa.

Jani Sievinen

Puhakka maailmanmestariksi

Suomen Jaana Puhakka on ainutlaatuinen keilaaja. Hän on maailman ainoa keilaaja, joka on voittanut nuorten maailmanmestaruuden aina, kun se on ollut tarjolla.

Puhakka hankki uransa toisen alle 23-vuotiaiden henkilökohtaisen maailmanmestaruuden kaikkien aikojen toisissa nuorten MM-kisoissa Meksikon Monterreyssä. Puhakka kukisti loppuottelussa Yhdysvaltain Elizabeth Johnsonin selkeällä piste-erolla 394-358.

Suomalaisen täydellisen päivän pilasi taiwanilainen Chiang An-Shan, joka kukisti miesten loppuottelussa Pasi Pöllänen 405-371.

Suomi oli MM-kilpailujen menestyksekkäin maa viidellä kulta- ja kahdella hopeamitalilla. Pasi Pöllänen oli kisojen mitalirohmu kolmella kultamitalilla (single-, all events- ja joukkuemestaruus) ja yhdellä hopealla. Puhakka kahmi kaksi henkilökohtaista kultaa (singlemestaruus ja henkilökohtainen mestaruus) sekä hopean parikilpailussa.

MATKAKERTOMUS...
jatkoa sivulta 3

sai suuremman ruuman, jossa hän oli lastensa kanssa. Hän laitto monella muulle vaimolle ruuman kun hän osasi puhua Engelskaa - niin sanoi ettei me mene tuonne, siellä näetsen ei laiva-väestö osannut eikä ymmärtänyt ollenkaan suomenkielestä mitään.

Suomalaisia siellä kohdeltiin hyvin huonsti. Irlantilaiset ja Ruotsalaiset saivat etusijan. Siellä oli oikein katetut pöydät, tuuukit pöydillä ja erityinen "pöytäpassari" joka kantaa ruuat.

Ensi päivinä ei meillen meinannut tulla ruokaa ollenkaan. Me siirryimme pöydästä, otimme tilan toiseen paikkaan - siellä oli samanlaista palvelijat kulkivat ja passailivat vaan ruotsalaisia ja lemmikkiläisiä "Irlantilaisia." Viimein Hadolan Hilma koveni ja

MATKAKERTOMUS...

jatkuu

FinnFest humua DeKalbissa

Tämänvuotinen FinnFest juhla pidettiin Illinoisin osavaltiossa, entisessä suomalaiskeskuksessa DeKalbissa. Vaikka kaupungin suomalais-yhteisö on menettänyt elinvoimansa, suomalaiset ovat jättäneet leimansa kaupungin kuvaan. Heidän haalinsa ovat edelleen pystyssä, joskin paikallisen naisjärjestön ja putkimiesliiton omistuksessa.

FinnFest USA '94:n pito-paikkana oli Northern Illinois Universityn kampus, minkä suomalaiset ja suomalaismieliset asuttivat heinäkuun 28.-31. päivinä. Paikka oli ihantellinen, sillä kaikki tapahtumat voitiin pitää yhden katon alla. Seikka, mistä varsinkin iäkkäämpi osanottajajoukko oli mielissään.

Kova työ ja lukemattomat vapaaehtoisuudet takasivat sen, että ohjelmassa oli jotain jokaiselle. Oli luentoja Kalevalasta alkoholismiin, historiasta taitteisiin ja huumorista politiikkaan. Oli musiikki- ja teatteriesityksiä, oli ruoanvalmistusta, elokuvia ja lukuisia näyttelyjä.

Aivan liian paljon yhdelle ihmiselle. Mutta tarkoituksenaan oli, että valinnan varaa olisi. Mukavaa oli, että monet luennot pidettiin kahdesti eri päivinä. Yleisön osanotto oli myös otettu huomioon monilla luennoilla ja se saikin hyvän vastaanoton.

Vipinää piti, kun koetti päästä kaiken kuulemaan ja näkemään. Luennot alkoivat jo aamulla klo 8:30 ja touhua riitti iltyöhöön.

Lapsilakaan ei oltu unohdettu. Heille oli järjestetty omaa toimintaa, askartelua ja musiikkileikkejä, Heljä Robinsonin johdolla. Varhaislapsuuden pedagogiaa Bradley Universityssä Preoriassa (IL) opettava Robinson kertoi toiminnan pyrkimyksenä olleen tuoda esille suomalaista kulttuuria ja Suomi yhteyttä sekä kannustaa perheen osanottoa ja sukupolvien välistä tiedonjaontaa.

Osanotto oli uskomatonta. Toimintatila osoittautui aivan

liian pieneksi moni kymmenpäiselle lapsijoukko, mutta kahden oppilasapulaisensa avulla Robinson kertoi selviytyneensä.

Toivottavasti tulevien vuosien järjestelijät ottavat tästä opiksi!

Koska RAIVAAJalla oli vain yksi reporteri paikalla, toivottavaa olisi, että juhlille osallistuneet kirjoittaisivat omista kokemuksistaan valokuvineen ja kommentteineen.

Todella hienon musiikki-elämyksen tarjosi Vantaan Juniorjouset orkesteri, mikä oli valinnut FinnFestin yhdeksi Pohjois-Amerikkaan suuntautuneen 30-vuotisjuhlan merkissä tehdyn matkakiertueen pysähdyspaikaksi.

Orkesterin jäsenet olivat 16-22-vuotiaita Vantaan musiikkiopiston oppilaita, joita johti koulun lehtori, kapellimestari Jarmo Ahvenainen.

Ei ole ihme, että orkesteri voitti viime vuonna kotimaassaan Suomessa valtakunnallisessa Nuorison taidetapah-tumassa oman sarjansa, sillä korkeatasoinen musiikkikou-lutus antoi leimansa heidän soittoleen.

Musiikki muutenkin monenlaisessa muodossa kuuluu kaikkiin FinnFesteihin, ja niin tapahtui tänäkin vuonna. Oli konsertteja ja lukuisia muita musiikkiesityksiä.

Suurta kiitosta sai DeKalbin suomalaisalueelle suuntautunut kiertojelu. Toinen vain kehuja osakseen saanut tilaisuus oli "Ilta vanhalla suomalaishaalilla". Moitteita tuli ainoastaan siitä, että lippuja ei riittänyt kaikille halukkaille!

Erikoista tänä vuonna oli tanhuesitysten puuttuminen. Toiset kaipasivat niitä, toiset huokasivat helpotuksesta!

Mukavalta tuntui myös avajaisien ja päättäjäisten kaksikielinen esittely ja juontaminen, minkä Heljä ja Doug Robinson veivät läpi erinomaisella huumorilla.

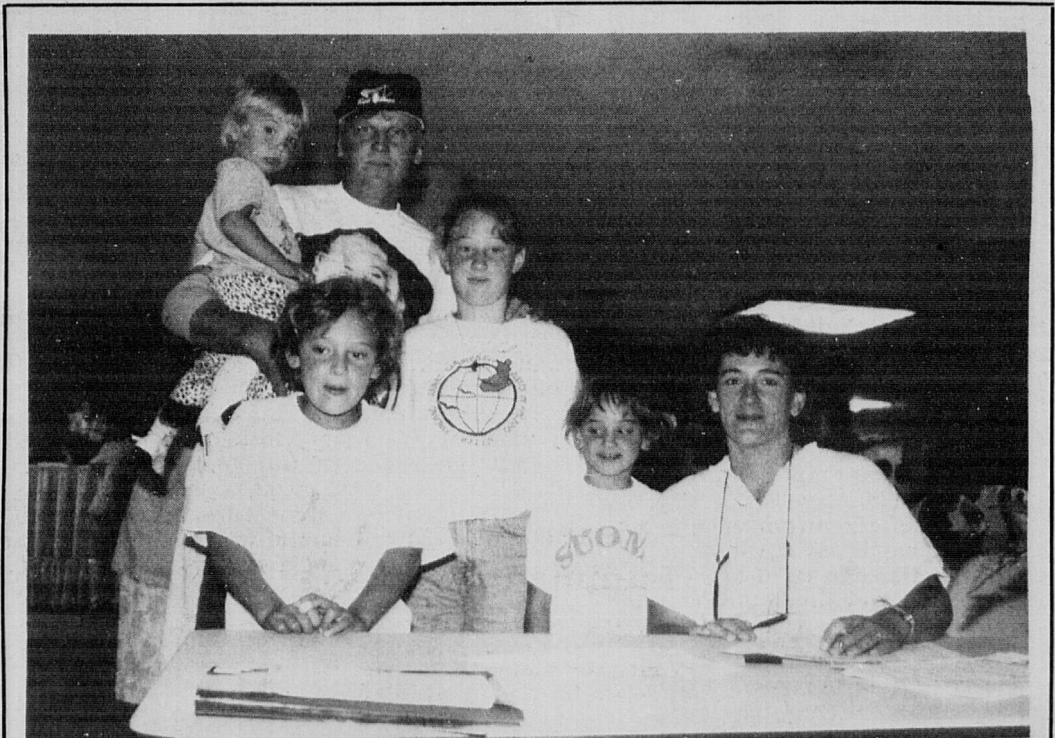
jatkuu sivulla 13

Avajaisyleisöä.

Entiset Raivaajan työläiset nauttivat erityisesti Singing Strings of Minnesota ryhmän esityksistä. Kuvassa Irma Latne (vas.), eläkkeellä oleva Raivaajan liikkeenhoitaja/toimittaja, ja entiset latojat Pentti Latne ja Irene Vilakarli.

Suomalaissyntyinen Juhani Kivistö perheineen matkusti FinnFestille Reedsburgista Wisconsinin osavaltiota. Yksitoista vuotta sitten Helsingistä Yhdysvaltoihin muuttaneella kaivostyöalalla työskentelevällä Kivistöllä oli riittämiin naisseuraa omasta takaa, amerikkalaissyntyinen vaimo Susan ja tyttäret Eeva, Roosa, Linda, ja Sylvia. Kivistöt kertoivat asustaneensa Wisconsinissa vain kuukauden päivät. Sitä edelsi kahdeksan ja puoli vuotta Virginiassa ja kaksi ja puoli vuotta Teksasissa. Kivistö kertoi omistamansa Finngrill nimisen kallioporaamisiin erikoistuneen firman. "Poraaminen tehdään suomalaisilla koneilla", hän kertoi. - Joskus näinkin päin, suomalainen isä ja amerikkalainen äiti, ja silti kaikki lapset puhuivat hyvää suomen kieltä. - Kuvassa (edessä vas.) Linda, Eeva, Roosa ja Susan äiti. Takana Sylvia ja Juhani isä.

Finnairia juhlilla edusti Chicagon aluepäällikkö Russell Tornio.

*The Finnish-American***RAIVAAJA**

At the closing ceremonies President Ray Lescellus called onto the stage all committee members and volunteers for recognition.

'Finns Looking Forward' in DeKalb

MidWest FinnFest USA: A loving look into the past, too

DeKalb, Illinois, a community with a rich Finnish history, was the setting of this year's Finnish-American gathering, FinnFest USA '94.

The four-day festival, July 28-31, was held on the campus of Northern Illinois University, which was a perfect setting as everything took place in one central location.

Many hours of hard work had gone into the planning stages to produce a festival that would offer a wide variety of lectures, performances,

food demonstrations and exhibits.

Plenty to see and do for any taste. The festival days were fully programmed from 8:30 a.m. on until wee hours of the morning.

Choices had to be made. There was no way one could see and hear everything. Luckily, quite a few lectures were delivered more than once. Also, many lectures were planned with audience participation in mind, and were enthusiastically re-

ceived.

Children were not forgotten either. Under the guidance of Heljä Robinson, a professor of early childhood education at Bradley University in Peoria (IL), crafts and games sessions were planned for them.

According to Robinson, a native-born Finn, the goal was to raise awareness of Finnish cultural heritage, promote connectedness with Finland, promote family participation and facilitate passing information from genera-

tion to generation, and facilitate meeting friends and other Finnish-Americans.

She was overwhelmed by the popularity of the program. There were times when the activity room was way too small for the number of children taking part, she commented. But with the help of two student assistants she managed to proceed with the game plan.

Many of the lectures dealt with familiar subject matters, the *Kalevala*, Finnish folklore in general, history and ethnic identity. Others looked at

regional or local history, literature, arts, humor and politics. Many of these we will cover in the months to come.

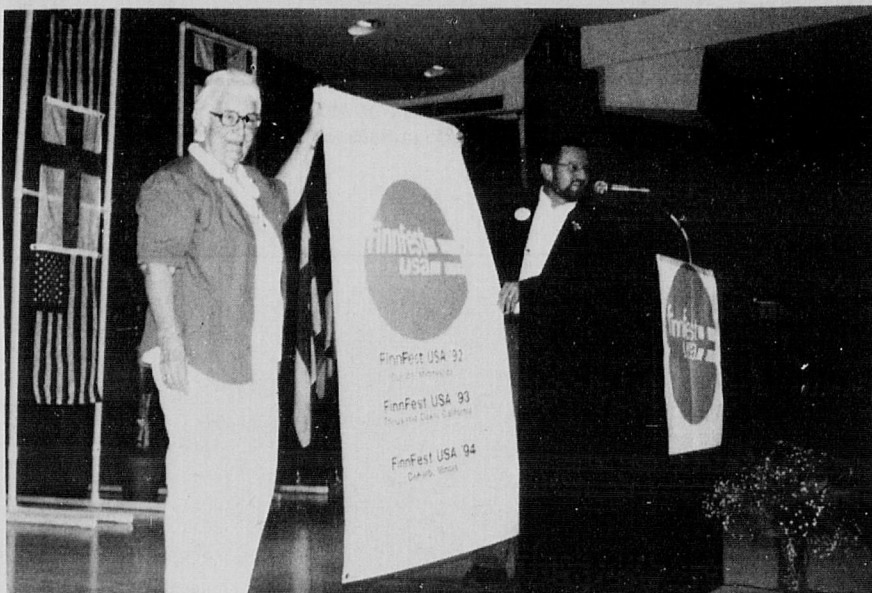
Since this paper has only one staff member (editor) to attend the festival, it is impossible for her to cover every aspect of it. For that reason we welcome reports, comments and photographs.

The musical highlight was the performance of the Vantaa Youth Symphony Orchestra. FinnFest was just one stop on the orchestra's 30th anniversary tour to Canada

next page

Representing the League of Finnish American Societies was Chairman Aarne Välikangas, left. Republic of Finland was represented by Minister Hannu Mäntyvaara from the Finnish Embassy in Washington, D.C.

Time to pass on the flag: Ray Lescellus, president of FinnFest USA '94 presenting the FinnFest USA banner to Helmi Kortés-Erkkilä, representing FinnFest USA '95.

All and Val Galasyn of Canterbury, CT, at the opening ceremonies.

The Finnish Male Singers of North America (Amerikan Laulajat) gave many impromptu performances under the direction of Warren Polston.

Finland Society's Vice President Lella Mustanoja, center, presenting the society's gold medal of merit to Riitta M. West, second from left, and Lots and Ray Lescellus. Helping on the left is Anita Etholén, special assistant membership affairs.

Doug and Heljä Robinson, bilingual masters of ceremonies team.

Cows and children got along splendidly.

and United States.

The members of the orchestra were 16- to 22-year-old students of the Vantaa Music Institute. The conductor, Jarmo Ahvenainen, was a 20-year veteran of the Helsinki Philharmonic Orchestra prior to his association with the Vantaa Institute.

The high level of music education was evident in the performance of these young musicians.

Music in general in an integral part of any FinnFest. This year was no exception, and many Finnish-American musicians appeared on stages or gave impromptu performances in halls and other gathering places.

Much favored among the festival goers was the tour of Finnish DeKalb. This, too, we will cover in the future. Another highly rated event was the "Evening at the old Finn Hall". The only complaint for that event was the limited number of tickets to be part of it!

There was no folk dancing at this FinnFest! Some missed it. Others commented, "Thank god!"

The opening ceremony started with a procession of various Finnish and Finnish-American organizations and

individuals while Amerikan Poijat provided the music.

Heljä and Doug Robinson were bilingual masters of ceremonies, a nice change from previous years. They, too, demanded audience participation by teaching a few important Finnish sentences such as "Minä rakastan sinua, koska sinä olet suomalainen," and "Saanko luvan?" ("I love you because you are Finnish" and "May I have this dance?")

"Tervetuloa kaikille," was the opening greeting of Ray Lescelius, president of FinnFest '94.

And even though the festival theme was Finns Looking Forward, Lescelius noted that "we will also look back to better understand why we are who we are".

Representing the Republic of Finland was Minister Hannu Mäntyvaara from the Finnish Embassy in Washington, D.C.

He felt that the theme Finns Looking Forward is "also timely regarding what Finland has to look forward to" when thinking of joining the European Union.

"If Finnish identity and heritage has survived so long here in the USA it will take long before Finland will disappear from the earth," Mäntyvaara stated.

John Laine, Jack Smiley new FinnFest USA directors

Bob Selvala continues as president

Two new directors were elected to FinnFest USA board at the annual meeting held on July 28 during the Midwest FinnFest USA '94 in DeKalb, Illinois.

Representing the Mid-U.S. is John Laine, president of the Finnish-American Society of Dallas/Fort Worth, and the East, Jack Smiley, president of the Finnish American Heritage Society (Canterbury, CT).

Sinikka Garcia of Tucson, AZ, was re-elected to represent the West. She has been a director since 1983.

Stepping down were E. Olaf Rankinen (representing the mid-U.S.), who has been serving since the establishment of FinnFest USA, and Lloyd Hannula, representing the East since 1990.

President Bob Selvala called the meeting to order and welcomed members and guests. He then introduced Merle A.

Reinikka, chairman of FinnFest USA '95 to be held July 13-16, 1995 in Portland, Oregon.

"We feel a little intimidated with what we have undertaken," Reinikka commented. "When do the panic attacks begin?" he asked former organizers.

All in all, plans for FinnFest USA '95 are proceeding accordingly, Reinikka continued. A good and active committee is busy at work to guarantee an enjoyable festival.

Additional future festival dates had been set as follows: 1996 - August 8-11, Marquette, Michigan; 1997 - June, Minot, North Dakota.

Selvala then introduced Consul E. Norman Westerberg of Seattle (also a director representing the West) who announced that the Seattle/Tacoma Finns have agreed to

host a festival in 1999.

Westerberg, the chairman of '89 FinnFest held in Seattle, commented that another festival was inevitable since the most heard question has been "When are we going to have another?"

"So we thought that the tenth anniversary would be appropriate," he quipped.

Since 2000 will be a joint Canadian/USA FinnFest that leaves only 1998 open for bids to wind up the 20th century.

Finland Society was represented by Vice President Lella Mustanoja who spoke of recent changes in command at the organization.

"Our new Chairman of the Board Kalevi Sorsa does not need too many introductions as he is one of the most internationally known Finns," she explained.

Sorsa is hoping to attend
turn to DIRECTORS page 11

This couple, Elvira and Osmo Tutskula of Lake Worth (FL) have been sighted at most FinnFests.

Incumbent Sinikka Garcia (West), center, was re-elected to the FinnFest USA board. With her are two new directors, Jack Smiley (East), left, and John Laine (Mid).

Arthur Wiskari: In Memoriam

by Werner Wiskari

Every summer in recent years, my brother, Arthur, would fly from Chicago to Rhode Island to visit Millie and me. This year, he was so looking forward to his annual trip to our home in Charlestown that he bought his airline ticket unusually early, many months in advance. But he was unable to use it. I visited him instead a few days before he died.

Art slept away peacefully on Sunday morning, August 14, at a convalescent center and hospice in Naperville, Illinois, his home city west of Chicago. He died of cancer, something that had been discovered only in June. He was 72 years old.

Our father, the Rev. Matti Wiskari, had hoped that both his sons would also become pastors, but Art, like myself, chose journalism instead. After serving in the Navy in World War II, he obtained a bachelor's degree in journalism from the University of Missouri and a master's from Northwestern. He then went to work for ABC Television news.

For many years until his retirement, he was the network's assignment editor for the Midwest, responsible for sending camera crews throughout the area to cover news and to film features.

He also served as a producer of commentator Paul Harvey's radio broadcasts. After his retirement, Art continued to go into Chicago to fill in for his successor with Harvey whenever needed.

"Hello, hello," he said as I entered his room at the convalescent center and hospice with his wife, Virginia, and Kevin, one of their two sons. His characteristic greeting, although a little muted, his accompanying smile and glint in his eye touched off a flood of memories.

All this and more I put into words, after his passing, in a poem of farewell written on behalf of my branch of the Wiskari family:

*Farewell, farewell, beloved Arthur,
Brother, uncle, brother-in-law
And for us all the Lord's rich blessing
Through the years that have ended now.
Although we grieve, we're also warmed
By hosts of memories of you,
Your humor, your "Hello, hello,"
Your smile, your love, your being you.*

Among his immediate survivors, in addition to Virginia and Kevin, is his son Brian.

Concert review by Paul Niemisto

Lahti Chamber Ensemble challenges, amazes

The Lahti Chamber Ensemble, a society of young orchestral musicians emanating from the Lahti Symphony of Finland, has just completed a three concert tour of the United States, with performances taking place in Chicago, Minneapolis and New York.

The program featured works for woodwinds and strings in various combinations with special attention given to the bassoon, played by Finnish virtuoso bassoonist and composer Harri Ahmas. Osmo Vänskä, conductor of the Lahti Symphony, is the ensemble's clarinetist and leader.

Daring venture

This Lahti Chamber Ensemble concert tour of the U. S. proved to be a daring venture for both the musicians and for the audiences. Bringing an artistically adventurous chamber program on tour is, in itself, quite a leap off the cliff, considering what types of international groups concertize here.

Perhaps only a group of young and fearless Finns could conceive of such a project. Being completely unknown in the U. S., these musicians came here with the energy from blind faith in their musicality. Finnish American audiences certainly could not have anticipated the artistic experience beforehand.

Musical guests from Finland have usually been folk ensembles, virtuoso conductors or soloists on the orchestra circuit, or amateur groups on "see America" tours. Each of them has reached the Finnish American in a unique way, but all have formed a pattern that we see regularly repeated. The Lahti Chamber Ensemble has, however, revealed to us a different example: modern Finnish musicians pushing the borders of excellence without national or ethnic borders.

Chamber music heritage

Chamber music in Finland has a deep heritage. With many small village orchestras that have been unable to regularly perform the large romantic repertoire, there has been a need for good chamber music. This is reflected in the output of many Finnish composers, as well as the Finnish appetite for chamber music of other countries. This national chamber music heritage was evident in the eclectic programming of the Lahti group.

Back in Finland, the chamber music influence is also manifested in the flurry of summer music activity associated with the Festivals. Several of these, notably Korsholm, Naantali and Kuhmo, are devoted to chamber music, and are avidly subscribed to by Finnish audiences.

The Lahti Symphony, a parent institution for the Chamber Ensemble, is unique in Finland. Recently, in an effort to break the older traditions of Finnish orchestras, the conductor and players reorganized with a kind of "town hall" model, in which the musicians have been given franchise over the orchestra's governance. It likely that the Chamber Ensemble exists through the energy derived from this kind of governing principle.

Osmo Vänskä, the group's director (a Sibelius Academy classmate of Esa-Pekka Salonen of the Los Angeles Philharmonic and Jukka-Pekka Saraste of the Toronto Symphony) has a very extensive conducting resume in Europe. It is a statement about his musical priorities that he leads this ensemble as a player and conductor on such an unconventional tour. His devotion to good music making is obvious; a sense of "Papa" Osmo and his young colleagues in a unity of spirit that comes across clearly to the audience.

New dimension of Finnish musical life to consider

Some Finnish Americans arriving at the concert had some preconceived expectations and were surprised by the challenge of contemporary music played at a virtuosic level. The Lahti Ensemble was reaching out to a diverse and sophisticated American concert going audience. This group, totally unknown in the U. S., was attempting (successfully) to reveal its unique musical image.

The Finnish Americans were in the minority at the well-attended Minneapolis concert. It is very healthy for us to get a clearer sense of the quality and diversity of musical life in a constantly evolving Finland. This event provided us an exciting new dimension to consider.

Minnesota Public Radio (Public Radio International) was thoroughly laudatory in post concert reviews: "Complete virtuosity" "a group NOT to miss on their next visit to the Twin Cities." MPR will be broadcasting the concert on the five state Midwest network. Date and time will be announced when the information is available.

A journey

This program was a kind of journey - beginning with a very listenable neo-classic sounding wind quintet from Finnish composer Kokkonen. Written in 1972, it was a tame and elegant work, not clearly related to the Kokkonen style we know from the opera "The Last Temptations."

Sofia Gubaidulina's bassoon concerto was the most imposing work on the program. Scored for the "dark forces" of

cellos, string basses and bassoon, the performance revealed a personal voice. The writing, however, was not as dark as the instrumentation might suggest, as the strings were often in upper positions and the soloist was also regularly in high tessitura.

The performance moved the audience as well as surprised them. No audience member fainted during Harri Ahmas' primordial scream in the middle of the last movement. Soloist Ahmas was a true master of this piece - technically and emotionally.

The excellent Lahti recording of the Gubaidulina concerto on the BIS label is but a mere shadow of what the live performance presents to the listener. This raises the perennial doubt about the experiential limitations of even the best recordings. If there ever is any question, it is reassuring to attend an event such as this which vehemently reaffirms that "live music is best."

Richard Strauss' "Till Eulenspiegel" arrangement for small orchestra was probably the only familiar work to most listeners. This compact, "salon orchestra" version was reminiscent of the type of Viennese coffee house ensemble that Strauss was paraphrasing in the original full orchestra score.

Jyrki Lasonpalo's brilliant violin playing in this (and the Martinu later) was an elegant new voice that hadn't been heard in the concert until then. Jyrki's participation in the tour was made more challenging by having broken his foot playing soccer just prior to leaving Finland. He also chose to make the concert more exciting by inaugurating a new violin that he had just purchased in Chicago!

Bohuslav Martinu's "Nonet," which closed the concert, was a happy and rhythmic suite that gathered the full ensemble of musicians on stage at one time. Until this finale they had been coming on stage in various smaller combinations during the evening.

This collective finale was a virtuosic and ensemble tour de force, getting the audience on their feet. The Lahti Ensemble will shortly be releasing a new CD devoted to Martinu chamber music.

As small but powerful epilogue, the Finns did an encore rendition of Sibelius' "Valse Triste" with a charm and tenderness that would never be captured on any recording.

Paul Niemisto is a professor in the Music Department of St. Olaf College, Northfield (MN).

WASHINGTON, DC (Aug. 19) - The Finnish Government has today agreed upon the budget proposal for 1995. The budget assumes that Finland is a member of the European Union from the beginning of 1995.

The economic recovery underway is forecast to strengthen. Fiscal policy aims at bringing down the budget deficit and stabilizing government indebtedness in the next four years.

The general government deficit (on a SNA basis) forecast is FIM 25 bn (4.5 % of GDP), including a sizeable surplus in the social security system. Total budget expenditure amounts to FIM 195 bn, and the net financing requirement of the central government is assessed to be some FIM 60 bn (11% of GDP).

Finland has experienced an exceptionally deep and severe recession in recent years. Economic policies have aimed at re-establishing the preconditions for sustainable growth

Littleton, MA

For old-fashioned family fun, the public is invited by the Ladies of Kaleva to a Penny Sale on Saturday, August 27th. Refreshments will be served at 6:00 p.m. and the calling of winning numbers will start at 7:30 p.m.

Fort Pond, Littleton, is located off Kaleva Road, which is off Newtowne Road, not far from the West Acton/Littleton exit off Route 2. For more information, please call 508-263-2526 or 264-9044.

Also, raffle tickets are now available from the Ladies for \$200, \$50 cash prizes, a gift certificate at Wayside Inn in Sudbury and Aarikka earring. Prizes will be drawn at the Annual Fall Fair on October 15th at Fort Pond.

Susan Alatalo
Maynard Ladies of Kaleva

DIRECTORS

continues from page 9

next year's FinnFest according to Mustanoja. "He also has the history of having relatives in the new country".

Mustanoja spoke also briefly about the society's new Executive Director Ilkka-Christian Björklund who'll take the reigns this September.

"He is a very delightful person and highly respected in Finland, and he is extremely enthusiastic about Suomi-Seura".

"Please, let us know if we can do something for you. Do communicate with us, do write to him [Björklund] and let him know what you have in mind. Our mission is to advance your cause in Finland, but we cannot do it without you. We need to be kept in contact with you", said Mustanoja.

Selvala then introduced those representing Finnish American press and suggested that participants would subscribe to the publications if they don't already do so.

RAIVAAJA editor Marita Cauthen made a suggestion that in the future FinnFest USA should issue a press release concerning board vacancies in order to encourage a wider pool of candidates.

Finnish budget expects strengthening recovery

of output and employment. An export-led growth strategy has been followed, public expenditure restraint has been pursued in combination with actions to enhance the competitiveness and profitability of the manufacturing industry.

The economic situation and outlook improved markedly during the spring. Total output has been on an accelerating growth path since mid-1993. The impulses generated by export-led growth are spreading to the rest of the economy. Strong positive expectations are held by firms and households.

The government's budget proposal assumes GDP growth of 3.5% in 1994 and 4.5% in 1995. Growth is based on favorable export developments, and increasingly on a revival of private investment and consumption, too. Unemployment is expected to decline from its present level of 18.5% to 16.5% in 1995.

The trade balance surplus is forecast to stabilize at FIM 44 bn, implying a current ac-

count surplus of some FIM 2 bn (2 % of GDP). Foreign net indebtedness of the Finnish economy should decline from its peak of almost 180 % in 1992 to some 120% by the end of 1995.

Inflation is set to remain low. The consumer price index is forecast to rise by one per cent in 1995 and two per cent on average in 1995.

Government debt has increased rapidly in recent years, mainly because of the deep slump, but also for structural reasons. The level of debt and interest payments will remain a burden for many years.

The budget proposal foresees that the central government debt would amount to FIM 386 bn or 70.5% of GDP by the end of 1995. Gross public debt would accordingly amount to almost 80 % of GDP, while net public debt would be some 15 % of GDP.

Assuming rapid economic growth and tight fiscal discipline to continue, the gross debt level of the public sector as a whole would converge in subsequent years at a level of 80-90% of GDP, and net debt at 25-35% of GDP.

Finnish Ministry of Finance
information@finland
Embassy of Finland

Labor Day Dance

at
Aura Hall
Voluntown, CT

Saturday, September 3
8:30 p.m.

Music by
Bert Stromholm Band

Admission \$5.00 Everyone welcome!

For sale

Blue print machines, Drafting machines, Drafting tables, Plan files, File cabinets, Desks, Office chairs, Metal shelving, Fork lift, Pallet stacker, Risons 253 Main St., Plaistow, NH Mon-Fri 9:30-5 Sat-Sun 10-2 1-603-382-5671.

Lakeside cottage, Shirley Lake, Lunenburg. \$87,500. 1 bedroom, living room, kitchen & toilet. 24' x 20' with 3/4 cellar. 1/4 acre attractive shore frontage land. Norman R. Veenstra Realtor 508-263-3500

Own your own piece of Finland for 10K only
Buy your own lot of pristine 200-acre island in Joroinen, Finland. The island is subdivided into 26 1 acre+ lots each with 230 ft. of crystal clear lake frontage. Each lot abuts wildlife preservation area. Located on deep water route reachable from the Gulf of Finland and within close proximity to an airport. Make an offer for the whole island or buy ind. lot(s) [10K] each. 610-436-7418.

Finnish American Club of Rutland Dance

Sat. Aug. 27, 1994
8 - 12 p.m.

Sovittaja Park
Demond Pond, Rutland, MA
Music by
Nils Lundin

Muistithan uusia tilauksesi?

Articles for sale

Air compressor, Rockwell hardness tester, Optical comparator, Microscope, Surface plates: 30"x60", 36"x48", 24"x48", 36"x36", 24"x36", 24"x24". Risons, 253 Main St., Plaistow, NH Mon-Fri 9:30-5 Sat-Sun 10-2 1-603-382-5671

*****

"Be Tame Or Go Wild"
 • All Types of Perming • Precision Haircutting
 • Tinting & Highlighting & Blow Styling
 • Waxing, Ear Piercing & Manicures
 MEN • WOMEN • CHILDREN
 Tues - 9:00-5:00 Wed & Thurs - 9:00-8:00
 Fri - 9:00-5:00 Sat - 8:00-12:00
 • Walk In or By Appointment
 • Senior Citizen Discount
632-5002
 6 Connors Street Gardner, MA
 Mailis Ahoranta, owner
 SUOMEA PUHUTAAN
 *****

Kalenteri

CALIFORNIA

Aug. 28-31 - United Finnish Kaleva Brothers & Sisters Grand Lodge Convention, Brotherhood Hall, 1970 Chestnut St, Berkeley.

CONNECTICUT

Sept. 1 - Finnish American Heritage Society monthly meeting, 7:00 pm, Finnish Hall, Canterbury.
 Sept. 3 - Labor Day Dance, 8:30 pm, Aura Hall, Voluntown. Music by Bert Stromholm Band. Sponsored by Aura Seura.
 Sept. 6 - Agricultural Show & meeting, 7 pm, Aura Hall, Voluntown.

ILLINOIS

Aug. 28 - League of Finnish American Societies Chicago Chapter annual picnic, meeting & election of officers, 12 noon -5 pm, McCollum Park, 67th St, Downers Grove. Horseshoe contest, games, bingo, prizes. Bring your own lunch, beverage and potluck dessert.

MASSACHUSETTS

Aug. 27 - Fall Fair, 1-4 pm, UKTS Camp, 83 Suomi Rd (off Rt 36), Pembroke. Baked ham & bean supper, 5 pm. Sponsored by Uljas Koiito Temperance Society.
 - Penny Sale, 7:30 pm, Fort Pond, off Kaleva Rd, Littleton. Refreshments served at 6:00 pm. Sponsored by Maynard Ladies of Kaleva.
 - Dance, 8 pm-midnite, Saima Park, Fitchburg. Music by Dori Wells. Sponsored by FACS.
 - Dance, 8 pm-midnite, Sovittaja Park, Rutland. Music by Nils Lundin. Sponsored by FACR.
 Sept. 11 - Flea Market, 9:00 am- 1:00 pm, Workers' Credit Union parking lot, rear 815 Main St, Fitchburg. Sponsored by Finnish Cultural Center at FSC.
 Sept. 16 - 3rd Annual Finn Night, Viking Club, 410 Quincy Ave, Braintree. For more info: 617-659-2206.
 Sept. 19 - Finnish Language Courses begin, 7-9 pm, Kaleva Koti, 107 Mechanic St, Fitchburg. Beginners, intermediate, advanced. Registration 6-7 pm. For more info: 508-582-4201 or 508-874-2780.

MICHIGAN

Aug. 28 - All Generations Picnic, noon til ?, Mayberry Park, Farmington Hills. Sponsored by FCA.
 Sept. 10 - Open house celebrating the 20th anniversary of FCA's Cultural Center, 2-4 pm, Finnish Center, 35200 W. Eight Mile Rd, Farmington Hills.
 - Mexican Fiesta Dinner, 5:30-8:00 pm, Finnish Center, Farmington Hills. Live Mexican entertainment starting at 6:00 pm. Tickets: FCA office, 478-6939. Sponsored by FCA Drama Club.
 Sept. 12 - Finnish language classes begin, 7:30-9:30 pm, Finnish Center, Farmington Hills. 10 week course. Registration at 7 pm.
 Sept. 17 - Annual Crayfish Dinner, Finnish Center, Farmington Hills. Reservations: 478-6939. Sponsored by Swedish American Chamber of Commerce.

MINNESOTA

Aug. 27-28 - Summer Folk Festival, Finn Creek Open Air Museum, off Rt. 106, New York Mills. For more info: 218-385-2233. Sponsored by Minn. F-A Historical Society Chapter 13.
 Aug. 27 - Finnish Heritage Day, Ironworld USA, Chisholm.

OREGON

Sept. 8 - Finnish-American Historical Society of the West monthly meeting, 7:30 pm, Portland Pentecostal Church, 6225 N. E. Stanton., Portland.
 Sept. 10 - Finnish American Literary Heritage Foundation meeting, 1 pm, Room 124, Kramer Hall, Portland State University, Portland. Presentation by Nestor Perala on "Finnish Communes Around the World: Sierra Leone, Africa, 1792 - present."
 July 13-16 - FinnFest USA '95, Lewis & Clark College, Portland. For more info & registration: FinnFest USA '95, P. O. Box 6795, Portland OR 97228-6795.

Events subject to change without notice

Apartment for rent

Fitchburg, comfortable 4 room (1 bedroom) apartment. \$350/month. References, sec. dep. Call Alice Heikkila at 582-4911 or 345-2508.

West Boylston Travel

Route 12
West Boylston, MA
Low airfares to Finland and Florida
Nancy Sivula Jakobowicz
MA 1-800-300-6727
508-835-6727

TYPIST

for English language needed at Raivaaja Publishing Company. Flexible part-time hours. Apply in person at 147 Elm St., Fitchburg, MA.

LOOKING FOR THINGS TO HEAT UP AT THE BEACH -- NAN-TASKET BEACH, UNDER THE CLOCK AT THE CAROUSEL. VISIT "PRETTY MAMA'S" CART. IF YOU MENTION THIS AD, GET A 10% DISCOUNT ON ANY PURCHASE. SELLING QUALITY ITEMS, CLOTHES THAT CHANGE COLOR WITH HEAT.

Essayah, Rätty only Finnish medalists in 1994 Euro T + F Games

Harri Siltonen
HELSINKI, FINLAND

Sari Essayah's gold in the Women's 10 km Racewalk and **Seppo Rätty's** silver in the Javelin were the only Finnish medals in the 1994 European Track and Field Championships, held at the Olympic Stadium in Helsinki Aug. 8-14.

But to me, Sari Essayah's fabulous victory, in which she proved that her 1993 World Championship win at Stuttgart was no fluke, was the highpoint in my eyewitnessing of the events.

The Olympic Stadium virtually exploded and 40,000 spectators (mostly Finns) went totally nuts as Sari was the first of the women's walkers to emerge into the stadium after a gruelling contest for the lead outside on the 1250-meter road course.

"SA - RI! SA - RI! SA - RI!" was the tumultuous roar emerging from thousands of lips as she rounded the track to finish in at time of 42:37, a new European championship record.

(So much for the stereotype of the taciturn, dour Finn of "Tango Finlandia." This crowd showed another ethnic dimension!)

The road course, by where I observed most of the race before hurrying to the stadium for the finish, was thickly lined with thousands of more Finns cheering their favorite on: "SA - RI! SA - RI! SA - RI!" and applauding wildly.

She did not disappoint. Essayah was in the lead pack all the way, neck and neck with her most serious competitor - diminutive, dark-haired Anna-Rita Sidoti of Italy. Essayah herself credits the enormous home country fan support as being inspiring toward her victory, although she said as was deaf in one ear at the conclusion of the race.

Pulling away in the last kilometer, from Sidoti and Yelena Nikolayeva-Kuznetsova, of Russia, after the trio had pulled a solid interval ahead of the remaining competition, Essayah established her invincibility on the long hill leading to the stadium and finished six seconds ahead of her rivals. The Italian and Russian finished second and third respectively both in 42:43, no mean feat. All three hugged at the finish, as they are great pals.

Essayah, the 26-year-old champ, a "Savolastyttö" from Lapinlahti in Savo province, was celebrated on all the front pages of Finnish newspapers and magazines for days and was the subject of numerous television interviews. She was treated like a Hollywood movie star!

Rätty earns silver despite shoulder problems

Seppo Rätty, on the other hand, had had serious shoulder surgery last year, and every throw of the javelin hurt. He had not been expected to make the Finnish team, but finally did in a third throw, knocking off

Kimmo Kinnunen, '93 silver medalist at Stuttgart, from the squad.

In the first round trials at the Games, Rätty made one single throw of 84.76 meters to blast his way into the finals ahead of everyone else. He proved he still had the stuff!

Teammates **Harri Hakkarainen** and **Juha Laukkanen** got the Championship Games jitters and failed to make the finals with throws of only 78.82 and 75.86, respectively.

In the finals, Rätty's best flight of 82.90 gave him the silver, and again, the crowd went wild, as this was Finland's first medal of the Games. Sari Essayah, who was in the stands, said Seppo's great throw inspired her to fight all the more for victory in the women's walk the next day.

Winner was Steve Backley of England, who himself was competing again after serious injuries, and earned his first gold in a long time with an 85.20. World record holder, Czech Jan Zelezny, who has been having technique problems recently, disappointed himself more than anyone else in his bronze medal throw of 82.58. He had hoped for much more.

Mika Halvari 3rd in Men's Shot Put

The closest the Finns came to a medal in any other event was in the Men's Shotput in which the two Finnish finalists, **Mika Halvari** and **Mark Koistinen**, barely missed a bronze. Ukrainian Roman Virastjuk took 3rd place with 19.59 m.

Halvari, whose first throw of the finals kept him in 3rd place through most of the event, was only 0.07 meters behind with his best of 19.52!

Fifth place Koistinen has a 19.51, a hair behind his teammate! Both had pushed the shot over 20 meters before and had it been their day, either could have mounted the victory stand to receive a bronze.

As it was, the Ukraine scored a triple victory with impressive gold and silver showings of 20.78 and 20.34 for Aleksandr Klimenko and Aleksandr Bagatsh, giving the newly independent country something to be proud about.

'Koloraadon Susi' lacks spark, energy

Medal predictions for Finland's best distance man **Risto Ulmala** in the 10,000 meter track run and 50 km race-walker **Valentin Kononen**, 1993 World Championship runnerup at Stuttgart, turned out to be a major disappointment for the Finns.

Ulmala seemed to lack any spark or energy from the "get-go" in the 10,000 meters (6.2 miles) as he finished in a lackluster 19th place in 28:39.6. He had trained very hard all year for this race, spending time in the high altitudes of the U. S. Rockies, earning him the media nickname of "Koloraadon Susi" ("The Colorado Wolf"), and was disgusted with himself. The 10,000 meter winner was

Abel Anton, of Spain, in 28:06:03.

Ulmala did vindicate himself on the last day of the Games with a respectable 7th place in the 5,000 meter track run, won by Olympic Champion Dieter Baumann, of Germany, in 13:36.93. Ulmala's time was 13:40:84. Had he started his late race sprint earlier from the rear of the pack he might have done even better.

Stomach problems slow Vallu down

In the 50K Racewalk, mostly on the roads, pre-race favorites had been Stuttgart World Champion Jesus Angel Garcia, of Spain, and his close runner-up, Valentin Kononen. However, both failed to repeat at Helsinki for medal placings.

In the earlier part of the race both Garcia and Kononen duelled near the head of the pack for the lead. However, Kononen's prerace energy beverage mix did not permeate his system but settled to bloat his stomach, a rare occurrence statistically.

He induced vomiting with his fingers to try to solve the problem and allow for the necessary fluid intake at aid stations, but all efforts failed. He began to fall behind and showed a visible listlessness compared with his earlier zip.

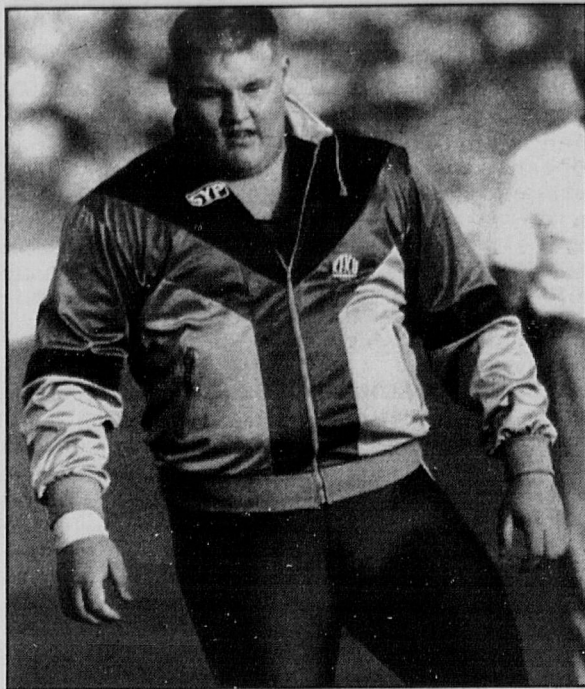
Again thousands of hopeful fans packed the sidelines of the road course, including yours truly, but the spirited chants of the crowd - "VAL - LU! VAL - LU! VAL - LU!" - couldn't do the job.

But "Vallu" himself credited the crowd support as helping him rally to finish the race in a valiant display of "suomalainen sisu." He did attain a respectable 7th place with a 3:47:14, which was his second best time ever. But the inadvertent failure, after a year's long-hard training to win this race, was demoralizing to the young athlete. Yet, this "kaveri" is a future Olympic champ!

50 K winner was Valery Spitsyn of Russia with 3:41:07, a personal best, followed by another best effort by Thierry Toutain of France

Taina Uppa

Mika Halvari

In 3:43:52. The latter was almost overhauled by Giovanni Perricelli who set a new Italian national record of 3:43:55. Perricelli robbed World Champion Garcia of a bronze by a late race surge. Garcia had spent his energies earlier by trying several surges to wear out his top opposition. He only succeeded in blunting his own edge, but did finish in 4th with 3:45:25.

Alafrantti disappointing

Another major Finnish disappointment was the failure of former European women's javelin champion **Päivi Alafrantti** to make the finals. The only Finnish medalist at the last Euro title meet at Split was eliminated in the first round trials with a best of 53:28, obviously out-of-shape and with technique problems.

Taina Uppa, the recent world junior champion, was the only Finn to make the finals, but finished 10th with 57.20. Former world champion **Tiina Lillak** did see promising possibilities for Uppa in the future.

Trina Hattestad of Norway dominated the women's javelin with 68:00m. Karen Forkel of Germany was 2nd with a fine 66:10. Hattestad, an overwhelming pre race favorite, lost her expected top competition when Natalia Shikolenko, of Belarus, failed to make the finals, with her best an anemic 55.08.

Lemettinen, Rauta, Hänninen, others impressing

In other events, the Finns did score some impressive performances.

In the women's marathon, 6th and 7th finishers were **Ritva Lemettinen** (Women's 1993 winner in the Chicago Marathon), 2:33:05, and **Kirsi Rauta**, 2:33:32. Winner was Manuela Machado of Portugal in 2:29:54.

Harri Hänninen, 11th in the Barcelona Olympics, earned 8th place in the Men's Marathon with 2:13:21. Martin Fiz led a trio of Spaniards to take the medal spots, with 2:10:31.

Tina Rattyä scored well in the Women's Hepathlon (7 events) with a 6,241 point total to achieve 7th place among 22 finishers. Winner was Sabine Braun, of Ger-

many, with 6,419.

Sanna Hernesniemi, a fine 23-year-old sprinter, survived both the first round and semi-final elimination rounds in the Women's 100 and 200 meter runs. In the finals she placed 7th in the 100 with 11:40 and 6th in the 200 with 23:24. Both distances were won by world great Irina Privalova, of Russia, with 11:02 and 22:32, respectively.

Hernesniemi also teamed up with **Anu Pirttima**, **Tarja Leveelahti** and **Marja Salmela** to take 7th place in the Women's relay 4 x 100 finals (43:96), won by Germany in 42:90. Even with Privalova as anchor, Russia was only runner-up with 42:96, although they had been favored.

Päivi Tikkanen, recently recovering from disabling injuries, did survive both elimination heats in the Women's 3,000 m run to emerge 14th in the finals in 9:06:93 to winner Sonia O'Sullivan's (Ireland) 8:31:84. Tikkanen was last in the Women's 10,000 m (34:22:45), won by Fernanda Ribeiro of Portugal in 31:08:75.

Among the Finnish men, **Antti Haapakoski** made the finals in the men's 110 m Hurdles, when he achieved 6th place in 13:54, to winner Colin Jackson's (England) 13:08.

Petri Peltoniemi was 12th in the pole vault finals with 5.60 m, to 6 meters by winner Rodion Gataullin, of Russia.

Finns **Mikko Valle** and **Jaakko Finni** gave creditable performances in the gruelling two-day decathlon to finish 15th (7,670 pts) and 17th (7,623) respectively.

Alain Blondel of France won the decathlon with 8,453, when overwhelming favorite Finno-Ugric **Eduard Hämäläinen**, of Belarus, fell on the first hurdle in the 110m hurdles, the first event of the second day of decathlon competition. This forced him from the race after comfortably leading after the five events completed the first day.

Ironically, the hurdles are considered the best event for Hämäläinen, thought to be the finest decathlete in the world next to American Dan O'Brien. This was just not his day.

Harri Siltonen, visiting in Finland, wrote the above report on August 17.

Torpparintytär Tyne Maria Penttinen (s. 1.10.1891 Karstulassa) saapui joulukuussa 1909 New Yorkiin Majestic-laitavalla.

Hän meni naimisiin Mr. Wiljamin kanssa ja muutti nimensä Mrs. MARY WILJAMiksi. Heillä on kaksi tytärtä, toinen on nimeltään Dorothy

FINNFEST . . .
jatkoa sivulta 7

Kaiken kaikkiaan DeKalbin FinnFestiä voi pitää todella onnistuneena tapahtumana. Valituksia tuli sekä juhlailallisen että barbecuen aterioiden liian pitkäksi venyneestä ohjelmaosuudesta. Tanssit pääsivät alkuun vasta yhdeksäntoista!

Vaikka FinnFest USA '94:n puheenjohtaja Ray Lescelius ilmaisikin pettymystä osanottajamäärän suhteen, hänen ei tulisi surra mokomaa, sillä niin esiintyjät, luennointijat kuin juhlavieraatkin saattoivat palata kotipaikkakunnilleen aino annos uutta suomalaistietoa takataskussaan.

Fitchburg, MA

Finnish Cultural Center aloittaa syyskautensa kirpputorin merkeissä sunnuntaina, syyskuun 11. päivänä klo

Kirkollisia

Bethel-seurakunta

Suomenkielinen radiohartaustaus HYVÄT UUTiset lähetetään joka sunnuntaiamu asemalta WEIM am 1280, Fitchburg, klo 8:45 aam.

Joka toinen sunnuntai hengellinen kokous Elm St. Lähetyskirkossa klo 2 ip. Rukouskokoukset joka toinen sunnuntai Ida Wirtasen ja Elli Sumen kodissa, 23 Shelley Avenue. Tervetuloa!

Elm St. Lähestysseurakunta

Jumalanpalvelus sunnuntaina klo 9:30 aamulla. Pastori Philip Meher saarnaa. Pikkulapsille järjestetty hoito jumalanpalveluksen ajaksi.

Kellokuoro kokoontuu maanantai-iltaisina klo 7:00.

Kirkkokuoro harjoittelee tiistai-iltaisina klo 6:45.

Hartaustilaisuus keskiviikkoina klo 2:00 ilta-illalla.

Lauantai-iltaisina klo 6-7 kirkko on avoinna rukousta ja mietiskelyä varten.

Messiah Lutheran srk

Keskiviikkona, elok. 24. p:nä klo 7:30 ill. Mäntyrannan hartaustilaisuus. Pastori Hintze.

Sunnuntaina, elok. 28. p:nä klo 9:00 kesäsuunnuntai-koulu. Klo 9:00 raamattuluokka. Klo 9:45 englanninkielinen ehtoollisjumalanpalvelus.

Huom! Syysk. 4. klo 1:15 lähtö kirkolta *Merry Mystery Meet* -kyydille naiset! Kirjoita nimesi listaan kirkon eteisessä.

Sukulaisia etsitään

(lempinimi Tartis). Tyttären mies opiskeli Naval Training Schoolissa (censoring officer) ja oli nimeltään Hayrol.

Viimeinen viesti sukulaisille oli vuonna 1943 New Yorkista. Hänen osoitteensa oli vuonna 1932: 13 E 127 St. New York.

Pyydän kaikkia, jotka tietävät jotakin Tyne Penttisestä = Mary Wiljamista ja hänen jälkeläisistään, ottamaan suoraan yhteyttä:

Nina Kotanen
Kekkolantie 14 A13
40520 Jyväskylä
SF Finland

Valitettavasti emme tiedä mitä on tapahtunut täällä ja hänen perheelleen. Kaikki tieto on hyvin tärkeää ja hyödyllistä. Olen kiitollinen kaikista tiedonmuruksista. Vanhoja valokuvia otetaan myös vastaan.

Matti Hietala, syntynyt Haapajärvellä 19.8.1876, lähtenyt Amerikkaan 20.1.1893. Puoliso Mari, lapset Thelma Rina, Edna ja Mattias Ruudolf. Viimeinen tiedossa oleva osoite Rocklin, Kalifornia.

Klemens Kivelä, syntynyt Oulun läänissä Pyhäjärvellä 18.10.1878, puoliso Matilda Justiina Helle, syntynyt 19.6.1875 Ylistarossa.

Klemens Kivelä saanut Yhdysvaltain kansalaisuuden v. 1929 St. Louisin piirikunnassa, Virginiassa, Minnesotassa. Viimeinen tiedossa oleva osoite 218 North Third Street, Virginia, Minnesota.

Albert Pulkkinen (myöhemmin **Pulkilla**), syntynyt 22.6.1889 Nurmeksessa, koullut 17.11.1943. Lapset Paul, Robert ja Kerttu. Lähtenyt Kanadaan vuonna 1906.

Tyine Maria Penttinen, syntynyt Karstulassa 1.10.1891, meni naimisiin Mr. Wiljamin kanssa, lapset Dorothy ja Dot. Viimeinen tiedossa oleva asuinpaikka New York.

Edellämainituista tai heidän jälkeläisistään jotain tietäviä pyydetään ottamaan yhteyttä Suomi-Seuraan osoitteella Pl 213, 00171 Helsinki, Finland.

Vihreät kortit uusittava

RAIVAAJAN lukijat muistanevat, että Yhdysvalloissa asuvien siirtolaisten tulee uusia vanhat Vihreät kortit (Green cards) uusiin syyskuun 20. päivään (1994) mennessä.

Siirtolaisasioita hoitava Immigrant and Naturalization Service (INS) haluaa vaihtaa kaikki vanhat kortit vaikeimmin väärennettäviin dokumentteihin, mitkä on varustettu sormenjäljillä, allekirjoituksella sekä omistajan valokuvalla, nimellä ja henkilölysytiedoilla.

Kaikki vanhat I-151 kortit tulee uusia syyskuun 20. päivään mennessä. Kaavakkeita (I-90) voi tilata puhelimitse maksuttomasta numerosta (1-800-755-0777). Automaattinen puhelinlinja vastaa 24 tuntia päivässä.

Kaavakkeet pitää toimittaa valokuvineen ja nykyisen vihreän kortin kopioiden (muistakaa kopioida kortin molemmat puolet) INS tietokeskukseen. **Nykyinen kortti ja Suomen passi mukaan**, sillä uuden kortin toimitusaika on 5-6 kuukautta. Virkailijat leimaavat passin väliaikaisella asumisluvalla. He myös ottavat sormenjäljet paikan päällä.

Kortin uusiminen maksaa \$75.00. Maksu nousi heinäkuun 14. päivänä. Maksu tulee suorittaa **henkilökoh-**

taisella sekillä tai money orderilla. Käteinen raha ei kelpaa.

Ne henkilöt, joiden fyysinen kunto estää matkustamisen lähimpään INS virastoon, ovat oikeutettuja vaatimaan erityisapua uuden kortin anomisessa. INS:n sosiaalityöläiset auttavat anomus kerrallaan periaatteella.

Bostonin INS virasto sijaitsee JFK Federal Buildingin (Government Center) ensimmäisessä kerroksessa. Aukioloajat ovat klo 7:00 aam. - 3:00 ip. maanantaista perjantaihin. Mitä aikaisemmin aamulla olette paikalla sitä lyhyemmän ajan joudutte joutamaan!

Littleton, MA

Maynardin Kalevan Naiset kutsuvat kaikkia osallistumaan kunnan entisajan illanviettoon lauantaina, elokuun 27. päivänä Salon Huvilalleen Fort Pondille.

Virvokkeita tarjolla klo 6:00 illalla, voitonnumerot vedetään klo 7:00.

Fort Pond sijaitsee Kaleva Roadin varrella, mikä puolestaan sijaitsee Newtowne Roadin varrella, mille pääsee Route 2:lta, exit West Acton/Littleton.

Lisätietoja numeroista (508) 263-2526 tai 264-9044.

9:00 aam. - 1:00 ilta-illalla. Kirpputorin pitopaikkana on Workers' Credit Unionin pääkonttorin pysäköintialue, 815 Main Street.

Myyntävänä on kahvia, munkkeja ja pullaa, joita voi nautiskella samalla, kun katselee tarjolla olevaa tavaravaliikoimaa.

Myyntipöydille voi lahjoittaa tavaraa, mitä ei enää itse tarvitse tai mikä on ullakolla pölyntymässä. Kirpputorin tulot ovat tärkeitä Finnish Cultural Centerin tärkeällä työsarakeella.

Aili Walsh, Effie Fiskaali ja Rauni Cote huolehtivat järjestelyistä.

Sadepäivän sattuessa kirpputori siirtyy viikolla, syysk. 18. päivään.

Finnish Cultural Center'n Finnish Memorial kirjasto-huone Fitchburg State College'n Hammond rakennuksen toisessa kerroksessa tulee olemaan auki sunnuntai-ilta-illan klo 2:00 - 4:00 il-

tapäivällä syyskuun 11. päivästä alkaen.

Syyskuun viimeisenä sunnuntaina, 25. päivänä keskus järjestää lettuaamiaisen Saiman Puiston klubirakennuksessa klo 7:30 - 10:30 aamulla.

Aamiaisliput ovat \$3.00 hengeltä. Niitä voi ostaa Raivajaan toimituksesta, 147 Elm Street.

Tulevia tilaisuuksia

Tanssit Saiman Puistossa lauantaina, elok. 27. p:nä klo 8-12 yöllä Dori Wellsin musiikin tahtiin. Järjestäjä FACS. Kaikki tervetulleita!

Tanssit Sovittajan Puistossa Rutlandissa lauantaina, elok. 27. p:nä klo 8-12 yöllä. Nils Lundin takaa tahdin. Järjestäjä FACR. Kaikki tervetulleita!

Kaikenlaisia vakuutuksia . . . Puhutaan Suomea

NIEMI INSURANCE AGENCY, INC.

135 Main Street, P.O. Box 449 Westminister, MA
Välitetään myös kiinteistöjä Puhelin 874-2921

Henry J. LeBlanc Insurance Agency, Inc.

Täydellinen vakuutuspalvelu
KIINTEISTÖ - IRTAIMISTO
KODINOMISTAJIEN
AUTO - PALO - HENKIVAKUUTUKSIA

376 Summer St.
Fitchburg, MA
Puh. 343-4853

Eino E. Niinimäki
SUOMEA PUHUVIA VIRKAILIJOITA

Tanssit Saiman Puistossa

Lauantaina
elok. 27. p:nä
klo 8 - 12 yöllä

Dori Wells soittaa

Kaikki tervetulleita!
Finnish American Club of Saima

Järjestämme matkoja
Floridaan ja
Suomeen ja
minne tahansa maailmassa

Puhumme suomea

GIT MATKATOIMISTO

69 Main St. Leominster
Puh. 537-4536

HUHTALA OIL CO.

198 PATRIOTS ROAD, EAST TEMPLETON

• Our own service department to our customers

• New customers always welcome

• Our third generation

CALL 632-1221

Our service area is from North Rutland to Orange

NORTH END SUBARU
MAZDA
ISUZU
SUZUKI

SUBARU • MAZDA
Rte. 13, Lunenburg, MA
(508) 582-4911

ISUZU • SUZUKI
525 John Fitch Highway
Fitchburg, MA
(508) 345-2508

TERVETULOA YSTÄVÄT
ALICE & EUGENE HEIKKILA

Suomen uutisia

Suomen uutisia

Ahtisaarella vilkas syksy

Suomen tasavallan presidentti **Martti Ahtisaarella** on edessään vilkas valtiavierailujen syksy. Presidentti Ahtisaari ja rouva **Eeva Ahtisaari** tekevät valtiavierailun Tanskaan 7. - 9. syyskuuta kuningat Margareetan kutsusta. Vierailun kaksi ensimmäistä päivää vietetään Kööpenhaminassa ja kolmas päivä Odennessa.

18. -20. lokakuuta presidenttipari tekee valtiavierailun Norjaan.

Presidentin valtiavierailua Saksaan valmistellaan myös joko tänä syksyksi tai ensi vuoden alkuun. Isäntä on Saksan uusi presidentti Roman Herzog. Niin ikään presidentin vierailu Yhdysvaltoihin on vireillä ja kertoman mukaan on mahdollista, että se toteutuu tämän syksyn kuluessa.

Presidentti Ahtisaari osallistuu Etykin huippukokoukseen Budapestissä joulukuussa. Näillä näkymin pidetään todennäköisenä, että hän on mukana myös EU:n seuraavassa huippukokouksessa Essenissä Saksassa kuluva vuoden lopulla

Ulkomaalaiset rekisteriin Suomessa

Suomen poliisi ryhtyy syyskuussa kokoamaan viisumivelvollisista matkustajista tietoja tietokone rekisteriin. Kaikki viisumia käyttämään joutuvat ulkomaiset matkustajat joutuvat täyttämään tarkastuskortin, johon merkityt tiedot siirretään rekisteriin.

Ylikomisario Reijo Hyytiäinen maan sisäministeriöstä kertoo, että rekisteriä käytetään ulkomaalaisten valvonnassa.

"Rekisteri helpottaa, auttaa ja nopeuttaa", Hyytiäinen sanoo. Hänen mukaansa on tärkeää, että "tiedetään", ketkä ovat maassa.

Poliisin lisäksi valtakunnalliseksi luokiteltua rekisteriä saavat käyttää myös tullimiehet ja rajavartijat.

Sisäministeriön kannan mukaan uusi järjestelmä hyödyttää erityisesti ulkomaalaisten tekemien rikosten selvittämisessä, sarjoittamisessa ja ehkäisyssä. Rekisteristä nähdään, milloin tietty henkilö on tullut maahan tai milloin hänen pitää tai olisi pitänyt poistua.

Koulutielle yli 60,000 ekaluokkalaista

Suurin osa Suomen koulu- laisista aloitti koulutyönsä viime viikon maanantaina. Yksinomaan peruskouluun menee 584,500 oppilasta, joista ekaluokkalaista on 61,000.

Päivälukiossa on oppilaita noin 105,000, ja sen aloittavia on 36,500. Iltalukion lukioasteen oppilasmäärä on vajaat 26,000 ja perusasteen 7,000.

Ammatillisissa oppilaitoksissa opiskelee kaikkiaan noin 200,000 nuorta, ja heistä opiskelunsa aloittavia on noin 90,000.

Ruotsinkielisissä peruskou-

luissa on tänä vuonna oppilaita 33,100 ja päivälukioissa 6,400. Ruotsinkielisissä ammatillisissa oppilaitoksissa on 8,600 oppilasta.

Tänä syksynä on toiminna- sa runsaat 4,600 peruskoulu. Ala-asteen kouluja on lakkautettu nyt aiempia vuosia vähemmän eli 50, ja niistä suuri osa sijaitsee Lapin, Oulun, Pohjois-Karjalan sekä Turun ja Porin lääneissä. Viime vuonna ala-asteen kouluja lakkautettiin runsaat 130.

Tänä syksynä ovensa avasi kaikkiaan lähes 630 yläasteen koulua. Määrä lisääntyi muutamalla viime keväästä.

Tilaus ja osoitteenmuutos

Osoitteen muuttuessa liittää vanha osoite mukaan

Nimi _____

Osoite _____

UUSI TILAUS _____

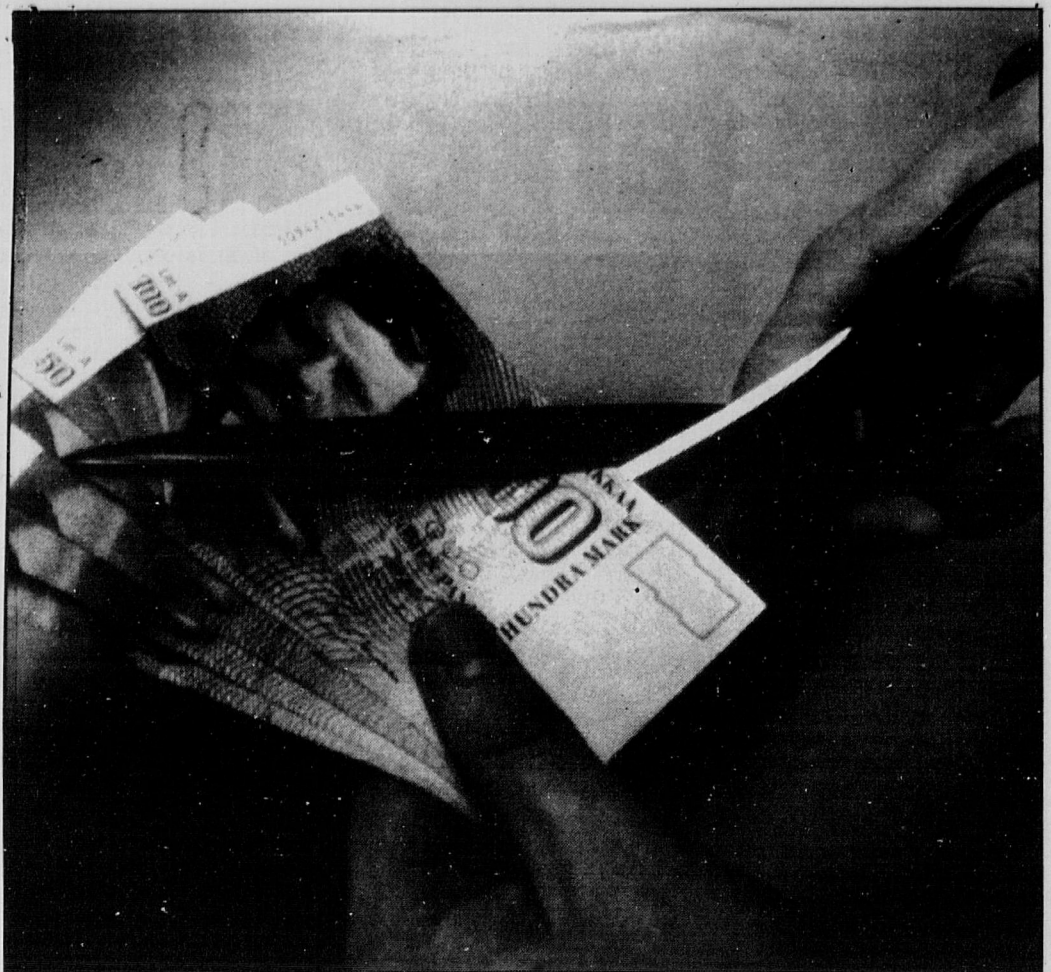
UUDISTUS _____

MAKSU \$ _____

USA: 12kk \$23.00, 6kk \$15.00, 3kk \$11.00
Ulkomailla: 12kk \$28.00, 6kk \$20.00

Raivaaja

P.O. Box 600
Fitchburg, MA 01420-0600
Puh. (508) 343-3822

Talousrikoksissa katoaa rahaa vuosittain miljardeja markkoja.

Talousrikos on tulonsiirto hyväosaisille

Talousrikollisuus on tulonsiirto tavallisilta veronmaksajilta talouseliitille. Tätä mieltä on apulaisprofessori Ahti Laitinen, joka esitteli elokuun alussa Suomen poliisin tilaaman tutkimuksen talousrikollisuudesta.

Tutkimuksen mukaan yhteiskunnalle aiheutuu talousrikollisuudesta vuosittain ainakin 14 miljardin markan lasku.

Apulaisprofessori Laitinen korostaa talousrikollisuuden yhteiskunnallista merkitystä. Kysymys on kaikkein varovaisimpienkin arvojen mukaan miljardiluokan tappiosta vuosittain.

Turun yliopistossa tehdyssä tutkimuksessa käytiin läpi 927 talousrikoksista annettua tuomiota. Aineiston perusteella tyypillinen talousrikollinen on 40-vuotias hyvinkoulutettu mies, jolla on korkea asema yrityksessä.

Rikosten arvoon verrattuna talousrikolliset ovat kuitenkin yllättävän köyhiä, sillä lähes neljäsosalle myönnettiin maksuton oikeudenkäynti ja puolet sakkorangaistukseen tuomituista sai minimipäiväsakot.

Suurella osalla talousrikoksia vahingonkärsijänä on julkinen valta: verottaja, tulli, työvoimahallinto, avustuksia myöntävät ministeriöt tai pankkitukea maksava valtio.

Laitisen mukaan talousrikollisuus toimii nykyisin selvänä yhteiskunnallisena tu-

lonsiirtona, jossa hyödyn korjaa taloudellinen eliitti. Maksajina ovat viime kädessä tavalliset palkansaajaveronmaksajat.

Rangaistukset hyvin lieviä

Talousrikoksista tulee ilmi vain pieni osa. Ilmitulleista vain osa johtaa tuomioon. Ja lopulta tuomiotkin ovat varsin lieviä verrattuna talousrikoksista saatuun hyötyyn. Keskimääräinen tuomio ta-

lousrikoksesta on 2,000 markan sakko. Noin puolessa tapauksista syytetyt saavat lisäksi ilmaisen oikeudenkäynnin.

Talousrikosten selvittämistä vaikeuttaa se, että poliisille tulevat rikostapaukset ovat tapahtuneet keskimäärin kaksi ja puoli vuotta sitten.

Ylikomisario **Keijo Suuri** mukaan siinä ajassa tekijät pystyvät sotkemaan jälkensä ja kätkemään omaisuutensa varsin tehokkaasti.

Museon rakentaminen viivästynyt

Suomen nykytaiteen museon rakentamisen aloittaminen uhkaa viivästyä. Kesällä 1995 alkavaksi suunnitellun rakennushankkeen uskotaan pääsevän alkuun vasta loppuvuodesta 1996. Syynä ovat ympäristöministeriön jätetyt yhdeksän valitusta Nykytaiteen asemakaavaa vastaan, joiden painoarvoa pidetään merkittävänä.

Nykytaiteen museo on herättänyt paljon kohua koko suunnitteluvaiheensa ajan. Se on tarkoitus rakentaa Helsingin keskustaan Postitalon ja Mannerheimin patsaan väliin.

Jotkut kansalaisryhmät pelkäävät ratsastajapatsaalle jäävän turhan vaatimattoman tilan. Toiset taas ovat sitä mieltä, että museon rakentaminen lama-aikana ei ole perusteltua.

Viroon ja Venäjälle vain passin kanssa

Syyskuun alusta lähtien kaikilla Suomesta Viroon ja Venäjälle matkustavilla on oltava voimassa oleva ulkomaanpassi. Passipakko koskee sekä reitti- että risteilyliikennematkustajia.

Nykyisen käytännön mukaan Viron ja Venäjän risteilyillä henkilöllisyystodistukseksi vaaditaan joko kuvallinen henkilökortti tai passi. Sisäministeriön päätöksen mukaan pelkkä henkilökortti ei enää riitä.

Passi vaaditaan kaikilta matkustajilta, joiden laiva kiinnittyy kohtamaan satamaan ja joilla on tosiasiainen mahdollisuus käydä siellä maissa.

Vain pohjoismaihin pääsee pelkällä henkilöllisyystodistuksella.

Suomen uutisia

Suomen uutisia

Suomelle ja Venäjälle yhteistyösopimus

Suomen ja Venäjän pelastusyhteistyötä aiotaan helpottaa ja tehostaa. Valtioiden välinen sopimus pelastuspalveluyhteistyöstä allekirjoitettiin elokuun 9. päivänä Helsingissä.

Sopimuksessa Suomi ja Venäjä sitoutuvat ilmoittamaan toisilleen onnettomuuksista, jos niiden vaikutukset ulottuvat rajan toiselle puolelle. Sopimus mahdollistaa myös keskinäisen avunannon onnettomuuksien seurausten torjunnassa.

Merkittävää on, että konkreettisesti yhteistyöstä voidaan uuden sopimuksen no-

alla sopia myös paikallisesti raja-alueilla.

Sopimuksen allekirjoittivat sisäministeri Mauri Pekkarinen (kesk) ja Venäjän Federaation ministeri Sergei Shoigu, joka on pelastuspalvelua johtavan viraston päällikkö.

Kumpikin tähdensi allekirjoitustilaisuudessa sopimuksen merkitystä, sillä se mahdollistaa onnettomuuksien sattuessa nopeammin ilmoittamisen ja joustavamman keskinäisen avun.

Sopimus vaatii kummankin maan parlamentin hyväksynnän ennen kuin se tulee voimaan. Niin Pekkarinen kuin Shoigukin uskovat, että hyväksyntä saadaan vielä syksyn aikana.

Klenberg arvostelee puolustuspolitiikkaa

Suomen puolustusvoimain komentaja, amiraali Jan Klenberg moittii maan nykyistä puolustuspolitiikkaa epätarkoituksen mukaiseksi. Hänen mielestään puolustusvoimien päätehtäväksi on noussut välttämättömien elintoimintojen ylläpitäminen, vaikka katseet pitäisi jo kiireesti suunnata tulevaisuuden suuriin haasteisiin.

Klenberg toivoi äskettäisessä sanomalehti *Kalevassa*, että poliittinen elin ryhtyisi tekemään puolustuspolitiikkaan tulevaisuuden suunta-aivoja. Hänen mukaansa linjauksia kaivataan esimerkiksi

siitä, mitä tehdään EU -ratkaisun jälkeen.

Klenbergin mielestä puolustusvoimat on kyennyt säilyttämään perusjäjestelmän hyvin toimivana. Sen sijaan esimerkiksi varusmiesten kouluttamisesta, kertausharjoituksista ja kalustohankinnoista on tarkoituksenmukaisuus hukassa.

Klenberg on aloittamassa kesälomien jälkeen viimeisen komentajakautensa ennen eläkkeelle jäämistään. Klenberg jättää paikkansa kenraaliluutnantti Gustav Hägglundille marraskuussa.

Rehn jättää eduskunnan

Suomen puolustusministeri Elisabeth Rehn (r) ei asetu ehdokkaaksi ensi kevään eduskuntavaaleissa. Päätös luopumisesta muotoutui presidentinvaalien alla.

Rehn aikoo keskittyä täysin sydämin YK:n lastenapujärjestön Unicefin pääjohtajataistoon. Omasa mielestään hänellä on hyvät mahdollisuudet myös valituksi tulemiseen.

Puolustusministeri Elisabeth Rehn, 59, sanoi äskettäisessä tiedotustilaisuudessa, että päätös jättäytymisestä Suomen sisäpolitiikan ulkopuolelle muotoutui jo viime talven presidentinvaalitaiston aikana.

Rehn esiintyi toimittajajoukon keskellä erittäin hyvätuulisena.

"Mulla on kauhean hauskaa nyt. On hullua, että kun joku sanoo joskus ei, niin tulee näin paljon mielenkiintoa."

"Minä olen ammentanut sisäpoliittisen voimani loppuun. Nyt on aika antaa tilaa nuoremmille."

Rehn valittiin viime vaaleissa eduskuntaan Uudenmaan vaalipiiristä lähes 17,000 äänellä. Hän oli yksi valtakunnan ääniharavista.

Omat mahdollisuudet varsin hyvät

Puolustusministeri Elisabeth Rehn keskittyy ministerin ja kansanedustajan työssä ohella Unicefin pääjohtajataistoon. Hän kiertelee seuraavat kuukaudet ahkerasti maailmalla pohjoismaiden ehdokkaana.

Oma mahdollisuutensa Rehn luonnehti varsin hyviksi. Hän muistutti, että myös YK:n pääsihteeri Boutros Boutros-Ghali pitää häntä ansioituneena tehtävään.

Rehnin pääkilpailija virkaan on toimen nykyinen haltija James Grant. Jos Grant jatkaa tehtävässään ja uusi pääjohtaja valitaan vasta vuoden

kuluttua, Rehn on edelleen käytettävissä.

Järjestöt parempaan yhteistyöhön

Rehnin mukaan Unicefin pääjohtajuus on myös poliittinen kannanotto. Kaikki pohjoismaat ovat ajaneet innolla YK:n uudistamista. Oman henkilön katsotaan vauhdittavan tätä kehitystä.

Jos Rehn valitaan pääjohtajaksi, hän aikoo ajaa avointa politiikkaa Unicefin toiminnassa. Unicefin tärkeimpänä tehtävänä hän pitää kestävä kehityksen tukemista.

"Viime vuosina hätäavun o- suus on kasvanut 25 prosenttiin. Se on tapahtunut paljolti kestävä kehityksen kustannuksella", Rehn huomautti.

Rehn korosti myös YK:n eri järjestöjen välistä yhteistyötä. Se ei aina ole toiminut parhaalla mahdollisella tavalla.

Yhteistyö humanitaaristen järjestöjen kanssa kangerteli pahasti mm. Ruandan operaation alkuvaiheessa.

Kalevi Sorsa

Johannes Virolainen

Harri Holkeri

Investoinnit heräämässä

Suomalaisyrittäjien vienti on jatkunut raakaa tahtia, sillä kesäkuun kauppataase oli peräti 3.7 miljardia ylijäämää. Vienti on ollut tuontia suurempi yhtä kyytiä jo vuoden 1991 alkupuolelta lähtien.

Kauppataaseen ylijäämä tammi-kesäkuulta on 19 miljardia markkaa. 74 miljardin vienti on kasvanut 15 prosenttia.

Tuontia taas oli 55 miljardin edestä, mikä on 7 prosenttia viimevuotista enemmän.

Eniten on kasvanut raaka-ainoiden ja tuotantotarvikkeiden tuonti, mikä kertoo investointien heräämisestä. Myös kulutustavaroiden tuonti on kasvanut hivenen yllättäen jopa 13 prosenttia.

Maittain tarkastellen eniten kasvoi Venäjän kauppa, sillä 3.8 miljardin vienti merkitsi 56 prosentin nousua. Kauppa muiden Euroopan maiden kanssa kehittyi varsin tasaisesti.

Tuotannon kasvu jatkuu voimakkaana

Tuotannon kasvu on jatkunut Suomessa voimakkaana. Tilastokeskuksen mukaan teollisuustuotanto oli viime kesäkuussa 11.9 prosenttia suurempi kuin viime vuoden vastaavana aikana. Tammi-kesäkuussa tuotanto oli lähes 11 prosenttia viime vuoden alkupuoliskon tuotantoa suurempi.

Teollisuustuotanto on kasvanut lähes kaikilla toimialoilla. Eniten vuoden alkupuolella lisääntyi tuotanto metalliteollisuudessa, jonka kasvu oli lähes 17 prosenttia. Puu- ja paperiteollisuuden tuotanto lisääntyi tammi-kesäkuussa vajaat 11 prosenttia. Myös kulutustavaroiden tuotanto kasvoi varsin reippaasti eli kahdeksan prosenttia.

Tuotannon nopeasta kasvusta huolimatta kuluttajahintojen nousu pysyi edelleen poikkeuksellisen alhaisena. Heinäkuun vuosi-inflaatio oli 1.6 prosenttia eli 0.3 prosenttiyksikköä kesäkuun inflaatiota korkeampi.

Entiset pääministerit erimielisiä Suomen EU-edustuskiistassa

Suomen entiset pääministerit Kalevi Sorsa (sdp), Johannes Virolainen (kesk) ja Harri Holkeri (kok) ovat eri mieltä siitä, pitäisikö presidentin vai pääministerin edustaa Suomea EU:n huippukokouksissa.

Suomen pankin johtaja Kalevi Sorsa haluaa kansanratkaisevan Suomen huippukokousedustajan. Sorsa sanoo sanomalehti *Lallin* äskettäisessä haastattelussa, että lokakuun EU-kansanäänestyksen yhteydessä kansalta voitaisiin kysyä mielipidettä myös valtiosäännön muuttamiseen.

Sorsan mukaan nykyinen valtiosääntö antaa presidentille oikeuden päättää kokousedustajasta eikä eduskunta voi hänen mukaansa ratkaista kiistaa yksipuolisesti muuttamalla valtiosääntöä.

Valtioneuvos Johannes Virolainen sanoo samassa *Lallin* haastattelussa, että eduskunta on aina vahvoilla joutuessaan vastakkain presidentin kanssa.

Virolaisen arvion mukaan eduskunta voi joutua muuttamaan valtiosääntöä, jos presidentti Martti Ahtisaari ei

lievennä kantaansa kokousedustajan määräytymisestä.

Lallin haastattelemissa entisistä pääministeristä Suomen Pankin johtaja Harri Holkeri on kaikkein varovaisin arvioissaan.

Holkerin mukaan kiistelyä EU-eduksesta tulisi hillitä ennen kuin jäsenyys on varma. Ratkaisu Suomen edustajasta voitaisiin hänen mukaansa tehdä jäsenyyden varmistuttua.

All Your Travel Anywhere in the World

FINNEXPRESS

SAVES YOU MONEY

ON FLIGHTS TO

FINLAND

CRUISES ♦ TOURS ♦ CARS ♦ HOTELS
SCANDINAVIAN BONUSPASS FREE WITH TICKET

For information and reservations please contact:

TRAVEL

SERVICE

425 Madison Avenue, New York, NY 10017
212 832-8989 800 677-6454

Samoja Kaasisen tyttöjä kuin ennenkin

70-luvun lopulla Sari Kaasisen oli Rääkkylän ainoa kanteleensoittaja. Reilun kolmen tuhannen asukkaan kunnassa jotkut epäillivät: -Ei siitä mittään tule.

- Nyt on saatu vakuutettua, että kyllä siitä jottain kuitenkin tulee, Sari Kaasisen sanoo nyt, kun Rääkkylä on soittettu maailmankartalle.

Sarista paistaa hyvä olo ja tyytyväisyys, vaikka edellisen konsertissa menikin pitkä ja unet jäivät vähin.

Suurimpia ilon aiheita ovat kolmen ja puolen kuukauden ikäinen tytär, Klisa-Mari, ja Värttinnän uuden materiaalin työstäminen.

- Koko kevät on treenattu ja kerätty materiaalia. Syyskuussa mennään studioon tekemään uutta levyä.

Itse olen kauhean iloinen tästä materiaalista ja suunnasta. Peruslo on taas löytynyt Värttinnän musiikkiin.

Joulukuussa päättäneen USA:n kiertueen jälkeen bändi on viettänyt hiljaiseloa. Kotimaassa ei ole keikkailtu vuoteen.

Ennen taukoa Värttinnää vietin kaksi ja puoli vuotta yötä päivää.

- Nyt on ollut tervettä olla hiljaa. Jossain vaiheessa buumi ihmiset voivat taas kuunnella meitä puhtain korvin. Lähdetään puhtaalta pöydältä, eikä aiheuteta näp-

pylöitä jollekin, niin kuin jo jossain vaiheessa taidettiin aiheuttaa.

"Sitten se hulahti"

Värttinnän menestys iski yllättäen. Työtä ja keikkoja oli tehty yhdessä pitkään ja äkkiä tuli kuuluisuus. Kansanmusiikista tuli koko kansan musiikkia.

- Tuntui hienolta, kun joku muukin oli kiinnostunut tästä jutusta.

- Sitten se vaan hulahti, eikä sille enää itse mahtanut mitään. Levy vaan myi ja myi.

- Muistan, kun oltiin jossain Kajaanin-Kuhmon -seuduilla pienellä huoltoasemalla ja kuultiin radiosta, että olimme Radio Mafian listalla kolmantena. Kyllä siinä keikkabussi raikui.

Menestys oli ollut bändiläisten hurjana haaveena, mutta todellisuus oli vielä hurjempaa.

- Ne on asioita, joita ei tajua. Kyllä sitä vieläkin nauretaan tyttöjen kanssa, että hyvänen aika, joku on käynyt kirkkumassa meille Tavastilla. Tavastia on ollut ihan täynnä, että mitähän ne on nähneet meissä.

- Vaatihan se totuttelua. Kun on iso bändi, on ollut helpompaa. Bändi on niin realistinen, ettei siinä pääse luulemaan liikoja.

- Yllättävän hyvin selvittiin hengissä siitä menestyksestä,

Värttinnän keikkatauko päättyi Rääkkylän Kihauksessa. Sari Kaasinen ehti myös seuraamaan muiden esityksiä.

ei ollut pallo hukassa. Keneläkään ei kiihtänyt hatuun.

Julkisen työn ja yksityisyyden erottaminen pitää jalat maassa. Julkisuus halutaan rajoittaa työhön, välttämättä on ollut turha pyytää kansanmusiikista esittelemään pikkuhousuja.

- Tämä musiikki ja tämä perinne, siitä myö ollaan valmiita puhumaan. Mihinkään älyttömyyksiin ei ole mukaan lähetty.

Kaukon ja Pirkon tyttöjä

Sari on asunut Helsingissä 8 vuotta. Perheenlisäys on saa-

nut miettimään, josko palaisi rääkkyläläiseksi. Helsinki ei tunnu sopivalta paikalta Kiisa-Marin kasvattamiseen.

Oma kylä on sydäntä lähellä vaikka maailmalla olisi kuinka kuuluisa. Sari on siskonsa Marin kanssa ollut kehittämässä Rääkkylän Kihauksessa, jokakesäistä kansanmusiikkifestivaalia.

- Meidän opetushommista Kihaus lähti kasvamaan. Saitti soittajapohjaa, jotain mille rakentaa tapahtumaa.

- Muistan ikuisesti sen, kun olin tämän paikan ainut kanteleensoittaja vuonna 70. Silloin puhuivat, että se käy siellä Joensuussa sitä kant-

lettansa soittelemassa, mutta ei siitä mittään tulisi.

- Nyt on saatu vakuutettua, että kyllä siitä jottain kuitenkin tulee.

Kihauksen ja Värttinnän menestys ei ole muuttanut kotiseudun ihmisten suhtautumista kunnan kuuluisuuteen.

- Täällä ihmiset on niin mutkattomia, että tuskin meitä muina ajatellaan kuin Kaasisen Kaukon ja Pirkon tyttöinä.

- Eikä piakkään aatella. Niitä samojahan myö ollaan. Meidän työ vaan on tällönnä.

Sirpa Heiskanen
(Demari)

Imatra Seura

740-40 Street
Brooklyn, NY 11232

Puhelin 718-438-9426

Kenneth Johnson, puh.joht.

SAUNA TILAUKSESTA

THE FINLANDIA FOUNDATION Metropolitan Chapter, Inc.

Meetings every 2nd Friday of
the month, from Oct. through May

593 Park Ave. at 64th St. NYC
P.O. Box 2590

GRAND CENTRAL STATION
New York, N.Y. 10017

Consulate General of Finland

(Suomenpääkonsultinvirasto)
866 United Nations Plaza
Suite 250
New York, NY 10017
Puh.: (212) 750-4400
Telefax: (212) 750-4418

Konsulipalvelut
passit ja viisumit
Lehdistö- ja kulttuuripalvelut

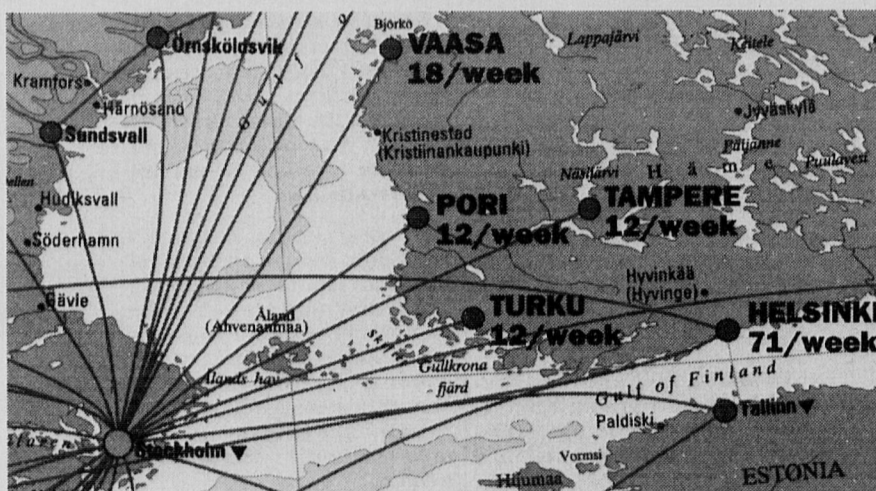
Finland Trade Center

(Suomen vientikeskus)
Puh.: (212) 750-4411
Telefax: (212) 750-4417
sama osoite
Suite 249

The Finnish American Chamber of Commerce

(Kauppakamari)
Puh.: (212) 821-0225
Telefax: (212) 750-4417
sama osoite
Suite 249

Finicky Finns faithfully fly fast on frequent SAS flights to fabulous Finland.

It's hard to say, but easy to do. And SAS's frequent one-stop flights to five cities in Finland via Stockholm or Copenhagen make a lot of sense when you look at the map.

Being Scandinavian isn't something we take lightly. We're proud of our heritage, so we want to make sure you enjoy every minute of your visit to Finland. Including getting there.

Flying to Scandinavia on SAS assures you not only of the best possible service, but also of access to more flights and more connections throughout Scandinavia.

Whether you choose to see Finland on one of our many tours or follow your own itinerary, we can provide everything you need, including hotels, rental cars and low airfares.

Contact your travel agent or SAS at 800-221-2350 for more information.

SAS
SCANDINAVIAN AIRLINES